Dayanışma

NİSAN 1985 SAYI: 33 2,-DM

Faşist cuntanın Başbakanı Özal 20 Nisan'da F. Almanya'da

Cuntanın destek arayışları sürüyor

Sol Birlik, demokrasiden yana herkesi Özal'ın gelişini protestoya çağırıyor

Faşist diktatörlüğe ve onun Başbakanı

ÖZAL'a HAYIR !

Nein zur faschistischen Diktatur und ihrem Ministerpräsidenten ÖZAL

SOL BİRLİK
LINKE EINHEIT

- Özal ABD gezisinden sonra F.Almanya'da Cunta rejimine destek sağlamaya çalışacak. SOL BİRLİK'in çağrısında "bu olanak, faşist Cunta'ya ve onun hükümetine tanınmamalıdır." deniliyor.

Cunta hükümetinin başbakanı T.Özal, 20 Nisan'da Federal Almanya'da olacak. Resmi açıklamalara göre, ziyaretin gerekçesi Hannover'deki uluslararası fuarda tertiplenen "Türk Günü"ne katılmak. Ancak Özal, bu arada F. Alman devlet ve hükümet yetkilileriyle de çeşitli görüşmelerde bulunacak. Özal'ın bu görüşmelerde Cunta rejimine destek sağlamaya çalıştığı açık. İpliği pazara çıkmış faşist Cunta'nın uluslararası maddi manevi her tür desteğe ihtiyacı var. Özal'ın gezilerinin de asıl amacı bu. ABD'de olduğu gibi, F.Almanya'da da Özal, emperyalist ve gerici çevrelerin Cunta'ya sağladığı desteğin daha da arttırılmasını isteyecek. Bu nedenle demokrasi ve halk güçleri

(Devamı 9. sayfada)

Sol Birlik'in açıklaması

«Savunma İşbirliği Anlaşması'na hayır!»

- Sol Birlik, Genel Kurmay Başkanı Uruğ'un ABD ziyareti ile ilgili açıklamasında barış ve demokrasi güçlerini SİA'ya ve IMF sözleşmelerine karşı ortak mücadeleye çağırdı.

Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Üruğ'un süresi Mart ayında sona eren ABD ile "Savunma İşbirliği Anlaşması" konusunda yeni bir mutabakat anlaşmasına varmak üzere ABD'ye yaptığı resmi ziyaretine değgin bir açıklama yapan Sol Birlik, demokrasi güçlerini ortak mücadeleye çağırdı. Üruğ'un ziyareti, ortak açıklamada şöyle değerlendirildi:

"...Amerikancı generaller bu halk ve barış düşmanı rejime ABD-NATO desteğinin sürmesi karşılığında, ABD'ye

(Devamı 9. sayfada)

8 Mayıs faşizmden kurtuluş günü gösterileri

4 Mayıs'ta Hamburg'da, Hamburger Strasse'de, saat: 11'de, yine 4 Mayıs'ta Köln'de, saat: 11'de Ebertplatz'da, aynı tarihte Frankfurt'ta Kaiser-Siegmund-Strasse'deki Hauptfriedhof'ta Alman Komünist Partisi ve diğer kuruluşlar tarafından gerçekleştirilecek 8 Mayıs Faşizmden Kurtuluş Günü gösterilerine katılalım!

Yasal olarak grev yapamayan çıraklar çalışırken grev gözcüsü sadece seyrediyor.

Türkiye'de grev serbest!

- Grev, işçilere değil işverenlere yarıyan bir hak gibi işliyor. İşten işçi çıkarmak, sendikalı işçi çıkarıp sendikayı tasfiye etmek, yeni ve daha az ücretle işçi almak, stokları eritmek, üretimi sürdürmek imkanınlarını sağlıyor.

Faşist Evren anayasası ve kanunlar Türkiye'de gerçek anlamda grev yapma imkanını ortadan kaldırdı. Gerçekten de greve gitmek "göstermelik" bir yol, işvereni kazandırıp işçilere kaybettiren bir çeşit "enayilik" haline geldi. Tabii bu kanunlar ve yönetmenliklere uygun bir "grevden" sözediyoruz.

Grevin hiçbir yararı yok. İşyerinde üretim sürüyor. Greve katılmayan işçiler çalışabiliyor. İşyerine hammadde ve malzeme giriyor, mamül mal çıkarılıp pazarlanabiliyor. Grevci işçilerin yerine yeni ve daha düşük ücretle işçi alınabiliyor. Grevci işçilerin iş akitleri feshedilip işyerinden sendikayı tasfiye etmek mümkün oluyor. İşveren dilerse "grevi" yasadışı bir eylem

(Devamı 9. sayfada)

Dayanışma

Politikada seyyar satıcılık dönemi

FAŞİST rejimin bitirim başbakanının "Amerika'yı fetih" gezisi, geziyi tezgahlıyanlardan beklenebilecek şaklabanlıklara zatı muhteremin kendi orjinal katkılarıyla büsbütün şenlenerek bir hayli sürdü ve başladığı gibi âlâyü vâlâ ile sona erdi. T.Özal beraberinde Türkiye'nin politik ve sosyal hayatının en yeni keşfi dilbaz ve şıklığı dillere destan sayın eşi ve işadamı-yüksek bürokrat karışımı takım taklavatıyla birlikte ABD Başkanından Chicago bankalarının baş hademelerine kadar ipini çekmediği kapı bırakmadı. Gördükleri hüsnü kabul, boyalı basının cingöz ve cevval muhabirlerinin hepimize günü gününe bildirdiklerine göre, umduklarından da "büyük" ve "sıcak" oldu. Hatta ünlü Kissinger kendisi, kovboylar ülkesinde mal müzayedesi geleneğini sürdürüp onlar için özel tenzilatlı tarifeyle cazgırlık yapmayı üstlenerek zaferlerine çeşni kattı.

Geziyi başarılı geçmiş saydıklarına hiç şüphe yok. Amerika'ya, en yetkin oldukları bir işi yapmaya: SATIŞA gittiler. İki şeyi büyük beceriyle pazarladılar: Birincisi, Türkiye... Turistik otel odalarından askeri havaalanlarına, denizaltı üslerine, KİT tesislerinden ucuz TL-pahalı Dolar üzerinden sanayi ürünlerine kadar satışa arzetmedikleri şey kalmadı. Bu arada –yine boyalı basının cingöz muhabirlerinin bildirdiğine göre– Yunanistan Başbakanı Papandreu'nun "yaramaz"lığından bilistifade müşteri kızıştırmayı da pek iyi başardılar. O kadar ki, Yunanistan'daki Papandreu'nun suyunu Washington'da kaynattıkları neredeyse –ilerde– ileri sürülebilir!

Lâkin satışa arzdaki telâşa ve geçilen haberlerdeki mübalaaya bakılırsa, gerçekte "müşteri"nin mi kızıştığı, yoksa bizimkilerin mi oralara kadar gitmişken eli boş dönmemiş olmak için fiyat kırmaya zorlandığı pek belli değil.

İkincisi, "Amerikan fatihi" Özal ve politikası –kendisi oradayken Türkiye kamuoyuna bir güzel satıldı. Tam da Anavatan Partisi büyük kongresi arifesinde ve Özal'a karşı alternatif adam çıkarma arayışlarının suların yüzünü karıştırdığı bir sırada... Herşeyin tam bitirimce, profesyonelce sahneye konulduğu besbelli. Kendisi Reagan'la iki saat görüşüp karşılıklı lâtifeler patlattıktan, bankalarla son anda çatılan pazarlıktan cebinde 500 milyon dolar krediyle kalktıktan ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsü denilen karşı-devrim ve soğuk savaş odağı ileri gelenlerince kabule ve dinlenmeye şâyan görüldükten sonra hele de Baaayan Semra Özal Beyaz Saray'da Reagan ailesinin en özel salonunda Nancy Reagan'ın kendi özel koltuğunda ağırlandıktan sonra!– şimdi

(Devamı 9. sayfada)

Türkiye'de yeni bir meslek doğuyor:

İhbarcılık!

- İhbarda bulunup arkadaşlarını ve örgütünü ele verenler mükafatlandırılıyor.
- İhbarcıların "içerde ve dışarda, güvenlikli" görevlere atamaları yapılacak.

Bakanlar kurulunun kabul ettiği bir kanun tasarısı, bir yönüyle "af" diye adlandırılıyor, bir yanıyla da Türkiye'de "yeni bir mesleğin" temelini atıyor: İhbarcılık!

Kanun tasarısına göre yeni meslek çok cazip kılınıyor. İhbarda bulunup arkadaşlarını ve örgütünü ele verenler, özü itibariyle "kendini kurtarmak için" devlete yardımcı olup başkalarını "ateşe atanlar" mükafatlandırılıyor.

İhbarcılık kültürümüzde

(Devamı 9. sayfada)

Pinochet'in cinayetleri sürüyor

Şili'de faşizm ve halk hesaplaşıyor

Aralarında Şili KP'nin önde gelen isimlerinden ve Şili Öğretmenler Sendikası yöneticilerinden Manuel Guerrero'nun da bulunduğu üç sendikacının Pinochet tarafından öldürtülmesi büyük tepkilere yolaçtı. 1 Nisan pazartesi günü Şili'nin başkenti Santiago'da yapılan cenaze törenine onbinlerce Şilili katılarak faşizmi protesto etti. Ayrıca Şili sendikaları 19 Nisan 1985 günü bütün halkı bu cinayetleri ve rejimi protestoya çağırdı.

Cinayetlerin sorumlusunun Pinochet olduğunu ve onun güç ve desteğini ABD'den aldığını belirten Şili KP Genel Sekreteri Luis Corvalan açıklamasında cinayetlere tepki olarak bütün ülkenin ayağa kalktığını söyledi. Faşizme karşı mücadelenin büyük bir birlik ve kararlılık içinde yürütüldüğünü hatırlatan Şili KP Genel Sekreteri bu mücadelesinde bütün dünyanın Şili halkının yanında olduğunu da vurguladı.

Besbelli artık Şili'de faşizmin sonu görülüyor. Faşist diktatörlük ülkede "tek başına" değil. Şimdi halk da var. Faşizmle halk hesaplaşıyor.

«Cezaevlerinde sistemli ve yaygın işkence var»

- Barış Derneği Davası'nı izlemek üzere Türkiye'ye gelen ünlü edebiyatçılardan Arthur Miller ve Harold Pinter'in İstanbul'da düzenledikleri basın toplantısına Cunta yayın yasağı koydu.
- Her iki yazar da "insan haklarının Türkiye'de ciddi şekilde çiğnendiğine inandıklarını" belirttiler.

(YAZISI 3. SAYFADA)

Christos Sartzetakis Yunanistan C. Başkanı oldu

Sosyal demokrat PASOK Partisi ve Yunanistan Komünist Partisi'nin desteklediği 56 yaşındaki hâkim Christos Sartzetakis 29 Mart günü yapılan üçüncü tur oylamada yeterli 180 oyu alarak Cumhurbaşkanı seçildi. Bilindiği gibi eski cumhurbaşkanı Karamanlis, PASOK'un kendisini desteklemeyeceğini bildirmesi üzerine istifa etmiş ve bunun üzerine cumhurbaşkanlığı için seçimlere gidilmişti. Yunanistan yasaları-

(Devamı 9. sayfada)

Türk milliyetçiliğinden seçme sözler

TÜRK milliyetçiliği küçük yaştan başlayarak yurttaşlarımızı şovenist düşüncelerle yetiştirir. Burada bunların birkaçına değineceğiz.

NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE

MİLLİYETÇİLERİN en fazla kullandıkları söz "Ne Mutlu Türküm Diyene" dir. Her sabah okullarda çocuklara söyletirler.

Oysa Türk olmak niçin şeref olsun? Biz insanız. Şu halde "Ne Mutlu İnsanım Diyene" demeliyiz. Ne mutlu namusluyum, erdemliyim diyene demeliyiz. Ne mutlu hırsız, yalancı, dolandırıcı değiliz. Ne mutlu, vurguncu, soyguncu, talancı değiliz. Ne mutlu işçilerin alınteri ve göznuru sayesinde sefa süren burjuva değiliz. Ne mutlu burjuvaziye uşaklık eden polis değiliz. Ne mutlu halkı ezen devletin ordusunda subay değiliz.

Biz, alın teriyle, namusuyla, emeğiyle geçinen insanlarız. Kimsenin alın terinde gözümüz ve payımız yoktur. En büyük mutluluk da budur: Yani İNSAN OLARAK ve İNSAN GİBİ YAŞAMAK.

Ayrıca, aramızda Türk olmayanlar vardır. Kürt olanlar vardır, Rum ya da Ermeni olanlarımız vardır. (Ve bu söz, özellikle Kürtlere zorla kabul ettirilmek istenmektedir. Dağa taşa bu söz yazılmaktadır.)

İnsanlar Türk, Kürt, Ermeni, Rum, Yahudi, Çerkes vesaire olduğu için şerefli ya da şerefsiz olanlar. İnsanlar dürüst, erdemli, namuslu olup olmadıkları için şerefli olurlar ya da olmazlar. Dünyanın ve Türkiye'nin en büyük namussuzları, şerefsizleri emekçilerin alın terinden geçinen burjuvalar ile onlara hizmet eden uşaklardır.

BİR TÜRK DÜNYAYA BEDEL!

GENE topluma şırınga edilen lâflardan bir diğeri de "Bir Türk Dünyaya Bedel" sözüdür. Niçin bir Türk dünyaya bedel olacakmış? Bütün dünyada milyonlarca insan yaşamaktadır. Bu insanların çok, hem de pek çok büyük çoğunluğu, bizim gibi işçidir, köylüdür, aydındır... Yani emeğiyle geçinen insanlardır. Onlar da bizler gibi fabrikalara gidiyorlar, onların da aileleri, çocukları, kardeşleri, ihtiyar anababaları vardır. Onlar da bizim gibi insandırlar. Bizim gibi sevinip, üzülürler, gülerler ağlarlar. Onların da yaşamlarında acı tatlı günler vardır. Bizimle onlar arasında ne fark olabilir ki?

Şayet Almanlar da kalkıp "Bir Alman Dünyaya Bedel" diyecek olursa, ya da Fransızlar kalkıp "Bir Fransız Dünyaya Bedel" derse, veya aynı sözü Araplar, İspanyollar veya dünyanın diğer ulusları da söyleyecek olurlarsa hoşumuza gider mi? Nitekim tarihin en kanlı diktatörlerinden faşist Hitler ve onun Nazi Partisi böyle diyordu. Alman ırkının üstün ırk olduğunu, Almanların dünyaya hükmetmesi gerektiğini söylüyordu. Sonuç ne oldu? Nazilerin başlattığı İkinci Dünya Savaşı'nda 45 milyon insan öldü 100 milyon insan sakat kaldı.

Ayrıca Türkler dünyaya ve insanlığa ne hizmet vermişlerdir? Milliyetçiler "Bir Türk Dünyaya Bedel" derlerken, aslında savaştan, fetihçilikten, kan dökmekten söz ederler. Yani militarist propaganda için bu sözü kullanırlar.

TÜRKÜN TÜRKTEN BAŞKA DOSTU YOKTUR

BİR başka şovenist tekerleme de budur. Oysa dünyanın dört bir köşesinde bizim gibi işçiler vardır, emekçiler vardır. Onların bizimle alıp veremediği birşey yoktur. Tersine, sosyalist işçilerden başlayarak bütün ülkelerin işçileri kardeştirler, bütün ülkelerin halkları kardeştirler. Halkları halklara düşman eden, burjuvalardır. Burjuvalar ise bütün dünya işçilerinin düşmanıdır.

Türk milliyetçiliğinin azgınca şartlandırmasına maruz kalan kitleler.

Yunan işçi Aleko ile Türk işçi Mehmet niçin birbirlerine düşman olsunlar? Fakat Türk burjuvalar kendi sömürü çıkarları için Türk işçisi Mehmet'e Yunanlı Aleko'yu düşman gösterirlerse, aynı şekilde Yunanlı işverenler de Yunan işçi Aleko'ya Türk işçisi Mehmet'i düşman diye tanıtırsa ve bu milliyetçilik kandırmacası dört bir koldan sürerse, Yunanlı Aleko ile Türk Mehmet zorla birbirlerine düşman edilirler. Ta ki, her ikisi de uyanıp, bilinçlenip, her ikisinin de düşmanının emperyalistler ve onlara göbek bağıyla bağlı Türk ve Yunan işverenleri olduğunu görünceye kadar...

TÜRK GİBİ KUVVETLİ!

SAYISIZ milliyetçi laflardan birisi de budur. İnsanın sağlıklı olması, fiziken kuvvetli olması önemlidir. Ama burada kastedilen yine militarist kaba kuvvettir. Bu sözlerde Türklerin dövüşçü, savaşçı olmaları ifade edilmektedir. Vuruculuk, kırıcılık marifet ve fazilet gibi gösterilmektedir.

Ayrıca bu söz biraz da güreşten çıkmıştır. Bir zamanlar Osmanlı pehlivanları iyi güreşçiler imiş. Çünkü başka ülkeler güreşten daha önemli ve daha ileri, daha iyi, daha faydalı sporlarla uğraşırken, Türkler güreşten ileri gidememişlermiş. Fakat bunu izleyen yıllarda, yabancılar diğer spordaki gelişkinliklerinin yanısıra, güreşte de Türkleri geçip gitmişler... Derken İkinci Dünya Savaşı sonucunda savaşa sokulmuş ulusların erkeklerinin çoğu ölmüş, bu nedenle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra birkaç yıl için güreş minderleri bir ara Türk güreşçilerine kalmış. Ama şimdi, Türk güreşçilerinin sırtı minderden kalkmıyor. Yani Türk gibi kuvvetli lafı da şovenistlerin heveslerini kursaklarında bırakmış.

Kaldı ki fiziken kuvvetli olmak bir beslenme sorunudur. İyi beslenen bir ulusun insanları da kuvvetli olur. Türkiye'de bunca yoksulluk içinde insanın fiziken kuvvetli olmasına, iyi beslenmesine, sağlıklı olmasına imkan var mı?

KAHPE YUNAN, ALÇAK PALİKARYA!

TÜRK şovenizminin yukarıda birkaç örneğini verdiğimiz genel bazı tekerlemelerinin yanısıra, belli uluslara yönelik iğrenç küfürleri vardır. Bunlardan biri de Yunanlılara karşı söylenen "kahpe", "Alçak" gibi küfürlerdir.

Birinci Dünya Savaşı'na askeri şefleri tarafından sokulan Osmanlı İmparatorluğu savaşı kaybederek yıkılmıştı. Anadolu işgal edilmişti. Derken emperyalistler Yunan ordularını Türkiye'ye saldırttılar. Böylece, Türkler, Kürtler, Çerkesler, diğer milliyetlerden olan Anadolu halkı birleşip ulusal kurtuluş savaşı verdi. Yunanlıların ardındaki esas düşman İngilizlerdi. Savaş sonrası kurulan Türk devleti, kapitalist bir devletti. Batıyla, yani emperyalistlerle iyi geçinip onların kuyruğuna takılmak istedi. Bu yüzden Batı aleyhtarlığı işine gelmediği için kurtuluş savaşını sanki sadece Yunanlılara karşı yapılmış gibi gösterdi ve Yunan düşmanlığını körükledi. Böylece halkın Batılı büyük devletlere, İngilizlere, Fransızlara, Amerikalılara olan tepkisini şaşırtıp Yunanlılara karşı kaydırmak istedi. İşte Yunanlılara karşı küfürler bunun için sürekli beslenip sürdürüldü.

Oysa kitaplarıyla ve belgeleriyle sabittir ki, kesinlikle bilinmektedir ki, Anadolu'ya sürülen Yunan ordusu içinde Yunanistan Komünist Partisi ve ordudaki komünist Yunan işçileri Türklerin haklı bir savaş verdiğini söyleyerek savaşmamak gerektiğini belirttiler. Yoğun bir propaganda yaptılar. Ordu içindeki dağıttıkları bildirilerde, yaptıkları konuşmalarda bizim düşmanımız Türkler değildir, düşmanımız Yunanistan burjuvazisidir, onun lideri başbakan Venizelos'tur, dediler. İngiltere'den gelen silahlar Pire limanında sandıklarla gemiye yüklenerek İzmir'e, Yunan ordusuna giderken, Yunanlı komünist işçiler bu silahların önemli parçalarını çıkardılar, sandıkları karıştırdılar. Böylece emperyalist uşağı Yunan ordusuna karşı Türkiyeli kardeşlerinin yanında saf tuttular.

Fakat Türk tarih kitapları bundan hiç bahsetmezler. Şa-

(Devamı 9. sayfada)

Şovenizmin çalışma alanlarından biri: Göçmenler Derneği

BAKIŞ

E.Mahmut Soner

Siz de mi Kürütüs?!

KÜLTÜRÜMÜZÜ düpedüz çalıyor, kendilerine maledivorlar. Milli uyanıklığımızı yeterince gösterememiş olmamızdan da yararlanarak tarihi gerçekliğimizi "lüp" diye yutuyorlar. Böylece milli tarihimiz yavanlaşıyor. Amaçları besbelli, son Türk devletini içi boş bir çuvala çevirmek, sonra da bir tekme vurup yerle bir etmektir. Üstelik bunu Oğuz boyundan Kayhan Tukuz Beg'in 1980 kuşaktan torunu Kenan Beg'in ulu hakanımız bulunduğu bugün dahi yapmaktan çekinmiyorlar.

En büyük "parti"yi Kürttürkleri vurmuş bulunuyorlar. Hani şu kar üstünde gezip izini belli etmeyen "Dağ Türkleri" var ya, işte onlar. "Nevroz" diye adlandırıyor, başkaldırı geleneğimiz diye dallandırıyor, bağımsızlık diye budaklandırıyorlar, Oltay Beg'in Toga ırmağı kıyısında yediği arpa lapası "Navrız"ın adını değiştirip kendi altlarına minder yapıyorlar. Kuru peynir ilave edilerek yapılan "Navrız"ın güzelim lezzetini, içine politika bulaştırıp bozuyorlar. Navrız'ı, yahut Nevroz'u hiç kimseye bırakmayacağız.

Ermenitürklere de bir çift sözümüz var. "Soykırım Günü" dedikleri şey, bilsinler ki bizimdir. Osman Beg'in harem tarafından 23. batın torunu Talat Paşa Beg'in ünlü seferi 20 Nisan olup, o günden tevellüt bayramımızdır. Bir milyon Türkermeni'nin şahadeti bu zaferimiz dolayısıyladır.

Rumtürklerin Hacıvat-Karagöz oyunumuza sahip çıkmaları tam bir açıkgözlülüktür. Limni adamızın üstünde oturmaları da. Alpaslan Beg'in Anadolu'yu fethinden sonraki ilk gece halvet olup helaline geçirdiği Bizans kızı Athena o gece "Hacıvat" oynatmıştır. Ayrıca Kalpaklı Mustafa Beg'in Cumhuriyet İlmuhalinde aktardığı üzere Rumtürkler ana tarafından son Türk boyuna bağlı bulunmaktadırlar.

Zamanında tedbir almadığımız için Fransıztürklere kaptırdığımız 14 Temmuz bayramı da bizimdir. Fransuva'nın annesi Lepiska hanımefendi Kanuni Sultan Süleyman'a yazdığı mektupta bu durumu belirtmişlerdi. Ayrıca Karacaoğlan, "Çıktım seyreyledim Frengistanı" diye yazmıştır. 14 Temmuz Türklerin topluca turp yedikleri gündür.

7 Kasım Rumi, 27 Ekim Miladi takvim günü de bizimdir. Hal böyle iken Rustürkler tarafından alınıp "Komünizm Bayramı" olarak kutlamaktadır. Tarihi deliller 27 Ekim'in bize ait olduğunu ispatlamaktadırlar. Mihriba beyannamesinin de aktardığı gibi 27 Ekim, bizim Çanakkale zaferimizin 2 yıl 7 ay 9 gün sonrasına tekabül etmektedir. Ayrıca 27 Ekim, Hoca'nın göle maya çaldığı gün olarak da rivayet olunmuştur.

Bugün Kenan Beg'in komutasındaki Türk boyu "Son" devletini kurmuş ve "devletül-ebedül-müddet" olmuştur. Bu 16'ıncısı ve sonuncusudur. Hak taa-la Kur'an da buyurmuşlardır, 16. Türk devleti yıkıldığında dünyada hiçbir devlet ayakta kalmayacak, tufan gelecektir. Devlet kurmaktan helak olmuş Türk'ün ezeli ve ebedi düşmanları bu fırsattan yararlanıp kültürümüzü ve tarihimizi yürütmektedirler. Bizleri en çok yaralayan ise "içerden" gelen darbe olmaktadır. Dağ Türkleri'nin yaptığı budur. Ha Navrız olmuş ha Nevruz ne farkeder, hepimiz Türk değil miyiz? Lapadan bağımsızlık da ne demek? Bunca yıl "kardeş kardeş" yaşamışken...

Siz de mi Kürütüs?!

Daha fazla bilgi için "Türk Dünya Araştırmaları Vakfı" eliyle MİT. PK 94 Aksaray/İstanbul adresine başvurulabilir.

GERÇEK gazetesinden fabrika haberleri

GÖLCÜK TERSANESİ'NDE İŞÇİ KATLİAMI

Birkaç ay önce Gölcük Tersanesi'nde üç işçinin ölümü ve bir erin kaybına yol açan büyük bir patlama oldu.

Yapılmakta olan bir havuz pontonu, Deniz Kuvvetleri Komutanı'nın Gölcük'e gelmiş olması nedeniyle işi bitmeden denize indirildi.

İşçiyi bir makina parçası gibi gören burjuvazinin, tersanedeki hempaları ve işbirlikçileri, en küçük bir emniyet tedbiri bile almadan işe denizden devam edin, dediler.

Dünyada kullanımı çoktan bırakılan, ABD imali çok zehirli ve çabuk buharlaşan maddeleri içeren boya ile pontonun sarnıçları boyanmaya başlandı. İşbiran önce bitsin diye, işçilerin itirazlarına rağmen boya yapılan sarnıcın yan tarafında da kaynak işlerini başlattılar. Kullanılan boyanın buharlaşmasıyla sarnıçta biriken patlayıcı ve yanıcı gazlar, yan sarnıçta yapılan kaynak ısısının etkisi ile infilak etti. Üç işçi olay anında canlarını yitirdi, birçok işçi de yaralandı. Bu arada bir er de kayboldu.

Bu da gösteriyor ki, burjuvazinin koruyuculuğunu yapan, halkı daha fazla soyması için ortam yaratan ordu için işçilerin ve halk çocuğu erlerin zerece değeri yoktur.

Can kaybının fazla olmasını gene işçiler önlemiştir. Çeşitli mücadelelerle alınan bir hak olan mesai arasında 15 dakikalık paydos nedeniyle pekçok işçinin pontonu terketmesi bu defa işçilerin canını kurtarmıştır, ölü sayısının artmasını engellemiştir.

Olay basına yansıdığı gibi "nedeni bilinmedik", "anlaşılamadık" bir patlama değil, düpedüz katliamdır. Hasapsız kalmayacaktır.

Gölcük Tersanesi'nden
Bir Grup İşçi

NAZİLLİ KONFEKSİYON İŞLETMESİ'NDEN

Ben Sümerbank Nazilli Basma Sanayine dayalı olarak kurulan Konfeksiyon İşletmesinde çalışan bir işçiyim. Bu işletme bir özel teşebbüstür. Fakat Sümerbank bu işletmeye yervermiş, kolaylık sağlamış, kurdurmuştur ve halen fabrika çıkışı fiyatına ihalesiz mal vermekte, işletme mamülü malları, kendi pazarında ve kendi etiketi altında satmaktadır. Bunda kendi alelyelerinden ve fabrika güvenlik personellerinden yararlanmaktadır. Bütün bunları ise "konfeksiyon alanında pratiğini geliştirmek gerekçesiyle yapmaktadır.

Geçtiğimiz yaz aylarında kurulan bu işletmede 300 dolayında işçi çalıştırılmaktadır. Ama nasıl çalıştırılmaktadır ?

1— Bizleri, eğer işletme kapanırsa, Sümerbank fabrikasının kadrolu işçileri sayılacaksınız diyerek işe aldılar. Fakat çok geçmeden çalışma hayatımız bir sürü tehdit altına girdi.

2— Birçoğumuzu sigortasız çalıştırmaktadır. Patron, herkesi sigortalı yaptım, diyor ama bunun doğruluğuna inanmıyoruz, doğrusunu da öğrenemiyoruz.

3— Patron ve adamları çalışırken bir nefes bile almamızı istemiyorlar. En küçük bir duraklamamızı bahane sayarak bizlere küfür ediyor, hatta bazı arkadaşları dövüyorlar.

4— İşten çıkarma sadece bir tehdit olmaktan ileriye geçti. Patronun ağzından çıkan her salyayı kabulleneceğiz, ya da işimizden olmayı göze alacağız. Başka yol yok.

5— Burada çalışanların çoğu genç kızlar ve kadın işçilerdir. Çeyiz parası, çoluk çocuk nafakası bir yana, kendi beslenmemizi bile sağlamayan aynı zamanda hiçbir ölçüsü olmayan bir ücret uygulaması hüküm sürüyor. Ücretlerimiz 8 ila 20 bin lira arasında değişmekte. "Bunu beğenmeyenler yarın gelmesin" diyorlar.

6— Yemeğe giderken (fabrikada) üçlü sıra ediliyoruz askervari. Her on kişinin başında bir erkek olmak şeklinde götürülüyoruz.

7— Bu işletmenin böyle vahşi ve keyfi uygulamalarına Sümerbank yönetimi karışmamaktadır. Bizim patron ise kendisinin Sümerbank'a kursiyer çalıştırdığını ve para kazanamadığını söylüyor.

8— Yine bizlerin durumuna, Sümerbank fabrikasında tek sendika durumundaki TEKSİF Sendikası yöneticileri de ilgisiz kalmakta, bizleri ve bu işletmeyi işçelerden ayrı görmektedir.

Fakat bir şey daha var. Biz sendikanın, sendikalı olmanın faydalarına inanıyoruz. Bu konudaki söylentiler patronun kulağına kadar varmış olacak ki, kim sendikadan söz ederse, hemen onu kendisine götürmemizi söyledi. "Öyle yağma yok" dedim içimden, arkadaşlarımda bir homurdanma sürdü bir süre.

Şimdi sendika konuları daha çok konuşuluyor işçiler arasında. Patron bunları engellemiyor. Anladık ki, bizler biraz yürekli olunca, haklarımızı alma mücadelesinde birlikte olduk mu, bu açgözlü zalimler isteklerimizi kabullenecekler, bizleri bu kadar baskı altında tutamayacaklardır.

Biz Sümerbank işçileriyle birlikte olacağız. Çalışma hayatımızın iyileştirilmesini ve adil bir ücret istiyoruz.

Nazilli Konfeksiyon İşl.'den
Bir İşçi

Cunta, Miller ve Pinter'in basın toplantısına yayın yasağı koydu

«Türkiye'de sistemli ve yaygın işkence var»

●Barış Derneği davasını izlemek üzere Türkiye'ye giden ünlü edebiyatçılardan Arthur Miller ve Harold Pinter'in İstanbul'da düzenledikleri basın toplantısına Cunta yayın yasağı koydu.

●Her iki yazar da Ankara ve İstanbul'da yaptıkları temasları anlatırlarken, "insan haklarının Türkiye'de ciddi bir şekilde çiğnendiğine inandıklarını" belirttiler.

Barış Derneği davasını izlemek üzere Türkiye'ye giden uluslararası düzeyde ün kazanmış yazarların oluşturduğu PEN klübünün başkanı Amerikalı oyun yazarı Arthur Miller ve İngiliz oyun yazarı Harold Pinter, İstanbul'dan ayrılmadan önce İstanbul Gazeteciler Cemiyeti'nin düzenlediği bir basın toplantısında konuştular.

Sıkıyönetim komutanlığının yayın yasağı koyduğu bu basın toplantısında gazetecilerin kendilerine yönelttiği çeşitli soruları yanıtlayan Miller ve Pinter, Türkiye'ye geliş nedenlerini şöyle açıkladılar: "Her ikimiz de PEN klubü üyesiyiz. Bu dernek adına çeşitli ülke yazarları ile tanışmak için zaman zaman geziler ve incelemeler yaparız. Her ikimiz de aynı zamanda Uluslararası Af Örgütü'nün de üyesiyiz. Dönüşümüzde PEN klubü ve af örgütü yöneticileri ile kendi hükümetlerimize izlenimlerimiz hakkında rapor vereceğiz."

Arthur Miller ve Harold Pinter daha sonra gazetecilerin sorularını şöyle yanıtladılar.

— Türkiye'de incelemeleriniz sırasında Süleyman Demirel, Bülent Ecevit ve Necmettin Erbakan gibi bir takım eski siyasilerle görüşmeleriniz oldu, bundan amacınız ne idi?

Miller: Bizim amacımız çeşitli kesimlerden değişik kişilerle görüşmekti. Her kesimden kişilerle görüşüyoruz.

Pinter: Son on yıl içinde siyasetten men edilmiş, üstelik on yıl siyaset yapma yasağı verilmiş kişilerle görüşmek ner yerde mümkün olmuyor. Bu fırsatlar her zaman bulunmuyor. Türkiye'de böyle bir fırsat olduğunu, uygulama olduğunu gördük ve elimize geçen fırsatı değerlendirdik.

— İnsan haklarının çiğnenmesi nereden başlıyor? Türkiye, Afrika ve Avrupa'da insan hakları arasında ne gibi farklar var?

Miller. Afrika hakkında pek bilgim yok. Ama Çin'den Rusya'ya, Avrupa'dan İngiltere'ye kadar tüm ülkelerde incelemeler yaptık. Bilgim var. İnsan hakları ile ilgili ABD'de de sorun var. Türkiye'de ise durum değişik. Bazı sorunların basında tartışılması sınırlı. Avrupa ve ABD'de ve onların basınında böyle bir şey sözkonusu değil. Türkiye'de incelemelerimiz sırasında, insanların suçlarının ne olduğunu bilmeden cezaevlerine konduğunu, uzun süre bekletildiklerini öğrendik. Avrupa ve ABD'de böyle birşey asla sözkonusu olamaz. Bir konu da, burada insanların düşüncelerinden dolayı itham edilmesi ve hapse konulmasıdır. Bu çok düşündürücüdür, bu doğrudan bizi ilgilendiriyor, çünkü yazarlık düşünce ve kavramlara yasak koymaz. İnsan hakları, insanların düşüncelerini tartışamadıkları yerde çiğnenir.

Pinter: İnsan hakları ile ilgili bir nokta da, maddi işkencedir. İnsan ruhunu küçültmek için en zararlı yol olan maddi işkencenin Türkiye'de varolduğunu, üst düzeydeki kaynaklardan öğrenmiş bulunuyoruz. Resmi olarak kabul edilmemesine rağmen, biz polis karakollarında ve cezaevlerinde işkence yapıldığına inanıyoruz. Bu konuda yöneticilerimizi haberdar edeceğiz, onlara bilgi vereceğiz.

— Türkiye'de Aydınlar Dilekçesi olayı var. Aydınlar Dilekçesi dış basına nasıl yansıdı ve nasıl yorumlandı?

Pinter. Şimdi elimde bu dilekçeyi destekleyen Avrupalı ve Amerikalı yazar ve sanatçılardan 2330'unun imzasını taşıyan bir liste var. Bizi dehşete düşüren bir olaydır bu dava. Birçok yazar ve bilim adamının böyle bir dilekçeden dolayı yargılanması bizleri çok üzmüştür.

Arthur Miller, PEN klubünün etkinliğine ilişkin bir soruyu yanıtlarken şunları söyledi: "PEN ancak demokrasi unsuru büyük ölçüde zarara uğradığı zaman harekete geçiyor. Ülkelerin rejimleri bizi ilgilendirmez, ABD'de bir sansür hareketi görüldüğünde onu hemen protesto ederiz. Arkadaşlarımız Amerikan cezaevlerinde de incelemelerde bulunuyorlar. Biz herhangi bir ülkeyi seçmiyoruz. İnsanların haklarının nerede çiğnendiğini görsek, oraya gidiyoruz."

Miller basın toplantısında, "Türkiye gezisi, görüşmeler ve incelemeler benim için çok üzücü, çok yorucu, aynı zamanda çok sevindirici oldu" diyerek son verdi.

Barış-2 davasını izlemek amacıyla Türkiye'ye giden ünlü İngiliz Tiyatro yazarı Harold Pinter ile ABD'li tiyatro yazarı Arthur Miller.

Sarı Şevket niçin tedirgin?

EVREN-ÖZAL çetesinin KARA renkli faşizmine, Türk-İş Başkanı Şevket Yılmaz SARI çanakla alkış tutuyor. Kendisi Amerikan tipi gangester sendikacılığı mesleğinde TEKSİF'in başında işverenlere 30 yıldan fazla kulluk ettikten sonra, birkaç yıldır ayrıca Türk-İş başında işveren çanağını yalamaya devam ediyor.

SARI ŞEVKET'İN TELAŞI

GEÇENLERDE Adana'da TES-İŞ'in düzenlediği bir seminerde konuşan Şevket, önce velinimeti sermaye sınıfına selam çaktı, sonra da Türk-İş'in hükümetle ilişkilerine ve görüşmelerine değinerek, "yetkililerle sürdüğü diyaloğu bazı kimselerin eleştirdiğini" söyleyerek, K. Evren'i aratmayacak bir ağızla, ileri sendikal harekete, onun yöneticilerine ve her kademedeki militanına ve tabii bilimsel sosyalist harekete saldırdı ve şöyle dedi: *"Bizim dışımızda bulunan bazı mihrakların yaşadığımız ortamdan yararlanarak, oturdukları yerden kalkmaya çalıştıklarını görüyoruz. Bunların amacı huzuru bozmak, demokratik ve hür sendikacılık düzenini ortadan kaldırmaktır. Bu gibi kötü niyetlilerin oyununa gelmeyelim."*

Şevket'e bu sözleri söyleten hiç kuşku duyulmasın ki, Türk-İş tabanında gelişen ileri sendikal muhalefetten duyduğu büyük tedirginlikti. Gerçekten de ölü toprağı serpilmiş gibi bütün toplumun suskunlaştırıldığı bir dönemde, ilk kıpırdanışlar, ilk canlanmalar işçi sınıfı içindedir. Bu hareketlenme hiç kuşkusuz Türk-İş tabanında da yankısını bulmuştur. Türk-İş'e bağlı sendikaların yapılmakta olan yerel örgüt kongreleri burjuva basınına yansımıyor ama Şevket ağanın gözünden de kaçmıyor.

İMDAT PAŞAM YETİŞ!..

BU nedenle, kongrelerde işçi sınıfı sosyalizminin ya da ileri sendikal hareket ilkelerinin sesini yükselten işçi militanlara ağız dolusu sövüyor. Faşist darbe sayesinde bunlardan ne güzel kurtulmuştuk, şimdi yine "oturdukları yerden" kalktılar, karşımıza çıktılar. "12 Eylül öncesini geri getirmek isteyenler" diyerek Kenan paşanın eteğine ve silahının gölgesine sığınıyor. Onu imdada çağırıyor. Ve hiç utanmadan, bugün "demokratik sendikacılık düzeninin varolduğunu" öne sürüyor ve bu düzenin ortadan kalkacağından korktuğunu söylüyor. Grev hakkı başta olmak üzere bütün işçi haklarının ve tüm siyasal, demokratik özgürlüklerin yasaklanmış olduğu bir ülkede Şevket Yılmaz asla haya duymadan yaptığı şeyi "demokratik sendikacılık düzeni" diye adlandırabiliyor.

YAKANI HİÇ BIRAKMADIK ŞEVKET!

BU kaşarlanmış sarı sendika ağası bilsin ki, bilimsel sosyalistler hiçbir zaman teslimiyet bayrağını çekmediler, hiçbir zaman yerlerine oturup beklemediler. 12 Eylül gelir gelmez, örgütlü mücadeleyi faşizm altında da sürdürdüler ve çalışmalarının en önemli kısmını işçi sınıfı denizinde yürüttüler. İşte bugünkü kısmi canlanışta bilimsel sosyalistlerin dört yıla aşkın zamandır sürdürdükleri siyasi çalışmaların ve işçi hareketi içindeki etkinliklerinin önemli bir payı vardır.

Ve bu çalışmalar yankılarını elbette Türk-İş içinde de verecekti. Nitekim verdi de. Sarı Şevket "Sakın onlara kanmayın ha!" diyerek işçilere umacı gösterirken, işçiler sarı Şevket'in ne menem bir mal olduğunu görüyorlar ve en zor günlerinde kendileriyle omuz omuza onların neyi niçin yaptıklarını pek iyi biliyorlar. Kimin kimden yana, kime karşı olduğunu kavrıyorlar. İşte sarı ağanın telaşı da bundan ileri geliyor.

Şevket Yılmaz ve tüm şürekası, bütün sarı kafadarları, 12 Eylül faşist süngü darbesiyle DİSK kapatılınca, liderleri tutuklanınca, iki binden fazla işyeri temsilcisi ilk elden işten atılıp, sıkıyönetimlere çekilince, binlerce ilerici işçi için kara listeler hazırlanıp, bunların başka fabrikalara girmeleri önlenince, sandı ki, meydan kendisine kaldı.

Böylece Türk ordusu eliyle kurulan faşist diktatörlüğün silah gölgesinde, Türk-İş Genel Sekreterinin dahil olduğu faşist hükümet sayesinde işçi sınıfının kendisi için dikensiz gül bahçesine dönüştüğüne diğer sarı ağalar gibi Şevket de kendisini pek fazla inandırmıştı. Oysa, tabandaki kıpırdanışın henüz çok derinlerinden gelen ve yeryüzüne ulaşmamış olan bir deprem gibi sarı Şevket Çetesi'nin haraca kestiği bölgeyi usul usul sallamaya başladığını, bu birikimin ve oluşumun önüne geçilmezse, birgün patlayıp tüm sarı şebekeyi silip süpürebileceğini gören çetebaşı Şevket, şimdi panik içinde kart antikomünist sesi ile, naralar atıyor, tehditler ve jurnaller savuruyor. Tabana yalvarıyor.

Gerçek, 10 Mart 1985
Sayı 234'den alınmıştır.

«Sol Birlik güçlü bir manivela olmak zorundadır»

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz Türkiye İşçi Partisi'nin kuruluş yıldönümü toplantısına bir mesaj gönderdi. Mesajın metni şöyledir:

Partiniz'in kuruluşunun 24'üncü yıldönümünü içtenlikle kutlar, sizlere Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin dostça selamlarını iletirim.

Beyaz Saray'dan kaynaklanan uluslararası gerginliği tırmandırma politikasının tehlikeli boyutlara ulaştığı dünyamızda, faşist diktatörlüğün şoven ve militarist politikası, halklarımıza büyük felaket getirecek maceracı girişimleri her geçen gün daha olası hale getiriyor. Milliyetçilikte Cunta ile yarışan burjuva muhalefet bu gidişe ayak uyduruyor. Şoven-militarist politikanın esas panzehirinin, işçi hareketi, sol güçler olduğu bir kere daha gün yüzüne çıkıyor.

İpleri elinde tutan Evren Cuntası, hızla yıpranan Özal'ın ve ekibinin yerine birbaşka alternatifi, 6 Kasım 1983 sahte seçimleri sonucu oluşturulan sözümona parlamentonunun içinden çıkarmanın çaresine bakıyor. Burjuva muhalefet, bir bölümüyle böyle bir senaryo içinde başrollerden birisine oynamanın yollarını arıyor, diğer bölümüyle de olup bitenleri tevekkülle seyrediyor. Demokrasi mücadelesinde işçi hareketi, sol güçler kendilerine düşen öncülük misyonunu layikıyla yerine getirmedikleri sürece demokrasi adına yapılanlar faşizmin hükmünü yürütmesine yardımcı olmaktan başka sonuç vermeyecektir.

Bu şartlarda, oluşmasında partilerimizin de emeğinin geçtiği Sol Birlik daha bir anlam ve değer kazanıyor. Gerek demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması mücadelesinde, gerekse emperyalizmin güdümündeki Cunta'nın, Ortadoğu'da bir felakete yolaçabilecek yayılmacı ve saldırgan politikasına dur denilmesinde Sol Birlik güçlü bir manivela olabilir, olmak zorundadır.

İnanıyoruz ki, Sol Birlik yüklendiği tarihi misyona layık olduğunu gösterebildiği, antifaşist mücadeledeki önderliğiyle yığınları çevresine toplayıp Cunta'ya karşı yürütebildiği, emperyalizme karşı barış mücadelesini güçlendirebildiği ölçüde, diğer sol güçlerin cazibe merkezi haline gelecektir, demokrasi saflarında yeralan öteki hareketleri etkileyip faşizme karşı ortak platformun oluşmasını sağlayacaktır.

Toplantınızı kardeşçe selamlar, ortaklaşa yürüttüğümüz Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm mücadelesinde başarılar dilerim.

«Halklarımızın birlikte halay çektiği güzel günleri göreceğiz»

Federal Almanya Kürdistan İşçi Dernekleri Federasyonu (KOMKAR)'ın düzenlediği Nevroz gecesine Ahmet Kaçmaz TSİP adına bir mesaj göndermiştir. Mesajın metni şöyledir:

Bu yılki Nevroz kutlamaları, Kürt halkı üzerindeki ağır baskı ve zulmün şiddetini arttırarak sürdüğü bir sırada yapılıyor. Faşist Cunta, iktidarı gaspettiği 12 Eylül 1980 tarihinden bu yana Türkiye proletaryası ve Türk, Kürt emekçi halkları üzerindeki zorbalığını giderek arttırmış ve bu zorbalığı Kürt halkı üzerinde mezalim derecesine çıkarmıştır. Komondo birlikleri Kürt köylerini vahşice basmakta, yaşlı, genç demeden alıp götürmekte ve basına silahlı çatışma sonucu öldürüldükleri bildirilmektedir. Kürt halkına reva görülen bu insanlık dışı uygulamalara karşı Batı Avrupa kamuoyu bigane kalmaktadır. Bu konuda yürütülen çabaları arttırmanın yanısıra, esas yapılacak işin, her iki halkın tüm antifaşist güçlerini kucaklamayı ve kitle hareketlerini örgütlemeyi hedefleyen, faşist Cunta'yı devirmeye yönelik bir cepheleşmeye gitmek olduğu apaçık bir şekilde belirmektedir.

Şüphesiz bu çok zor, sabır, fedakarlık ve yoğun çaba isteyen bir iştir. Ama ne genel olarak Türkiye proletaryası ve emekçi halkı, ne de özel olarak Kürt halkı üzerindeki baskı ve zulmün ortadan kaldırılması imkanını sağlayacak başka bir yol da yoktur.

Bugün düne nazaran daha ileri bir noktadayız. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği kurulmuş durumdadır ve ilk meyvalarını yakın bir süre sonra verecektir. Sol Birlik'in kurulmuş olması, ülke topraklarında işlerliğe kavuşması şartıyla, antifaşist safların toparlanmasında çok önemli bir manivela vazifesi görecektir. Sol Birlik partileri, Sol Birlik'in çıkarını ve gelişmesini ön plana çıkardıkları sürece hem Sol Birlik güçlenecektir hem de tek tek Sol Birlik partileri. Başka bir ifadeyle Sol Birlik'in güçlendirilip ete kemiğe büründürülmesi tek tek partilerin orta uzun vadeli hedefleriyle mutlak bir uygunluk içindedir.

Kardeşlerim, Kürt halkının değerli evlatları,

Daha güzel NEVROZ'lar kutlayacağız. Kürt halkının kendi kaderini serbestçe tayin ettiği, halklarımızın birlikte halay çektiği güzel günleri göreceğiz. Büyük acılar ve kahırlar bahasına olsa da ücretli kölelik ortadan kalkacak, ulusal boyunduruk mutlaka parçalanacaktır.

Kahrolsun Irkçı Faşist Diktatörlük!

Yaşasın Türk ve Kürt Halklarının Kardeşliği!

Binlerce Brükselli füzeleri protesto etti.

Brüksel'de 150 bin kişi ABD füzelerini protesto için yürüdü

- Yaklaşık 150 bin Belçikalı 17 Mart'ta yaptıkları bir yürüyüşle Cruise füzelerinin topraklarına yerleştirilmesini protesto etti.
- ABD füzeleri hükümetin kararından birkaç saat sonra Belçika'ya gelmeye başladı.

Marten hükümetinin ABD füzelerini Belçika topraklarına yerleştirme kararı alması üzerine barış örgütlerinin, sendikaların ve partilerin yaptığı çağrıya uyan yaklaşık 150 bin kişi, 17 Mart günü Brüksel' in Rogier meydanında bir protesto gösterisi yaptı. Protesto gösterisinde bir konuşma yapan Barış ve Gelişme İçin Ulusal Eylem Komitesi başkanı Pierre Galand, ABD füzelerinin yerleştirilme kararını "utanç verici" ve "kamuoyunun düşüncelerine karşı bir meydan okuma" olarak niteledi.

Nükleer silahlara karşı Flaman Eylem Komitesi başkanı Andre Bogaert de yaptığı konuşmada, ABD füzelerinin yerleştirilmesinin Belçika'nın bağımsızlığına yönelik bir tehdit oluşturduğunu belirtti.

Flaman Sosyalist Partisi adına bir konuşma yapan başkan Karel van Miert ise partisinin füzelerin Belçika topraklarından sökülüp atılması için tüm çabayı göstereceğini belirtti ve barış güçlerini birliğe çağırdı. Belçika Komünist Partisi başkanı Louis van Geyt de konuşmasında, kararın halkın çoğunluğunun düşünceşiyle çeliştiğini, öte yandan kararın Cenevre görüşmelerinin başlamasından hemen sonra alınmasının ise ciddi olarak değerlendirilmesi gerektiğini belirtti.

Belçika Genel Sendikalar Birliği ile Katolik Barış Hareketi adına yapılan konuşmalarda da, füzelerin yerleştirilmesi eleştirildi.

Belçika hükümetinin aldığı bu karar, aslında başka yerlerde alınmış ve oluşturulmuş bir kararın ilan edilmesinden başka birşey değildir. Nitekim kararın Cenevre görüşmeleri yeni başlamışken alınması ve daha da ilginci ABD füzelerinin kararın üzerinden henüz birkaç saat geçmemişken Belçika'ya doğru yola çıkması bunu kanıtlıyor. Karar NATO ve Pentagon çevrelerince oluşturulmuş ve Belçika halkının temsilcisi olduğunu iddia eden iktidardaki hükümetin başkanı Marten'in ağzından ilan edilmiştir.

Winnie Mandele ile bir telefon görüşmesi

«hayatımızda özgürlüğü kazanacağız»

Güney Afrika'daki Botha rejimi 23 yıldır tutuklu bulunan Afrika Ulusal Kongresi (ANC) lideri Mandela'ya ve bazı yurtseverlere, eğer kurtuluş mücadelesinden uzak dururlarsa kendilerini 31 Ocak'ta serbest bırakacağı teklifini yaptığında, Güney Afrika Kurtuluş hareketinin ünlü lideri ırkçı rejim teröre son verip, tüm politik tutukluları serbest bırakıncaya kadar şartlı salıverme teklifini reddettiğini, ayrıca salıverilmesi halinde de mücadeleye devam edeceğini bildirdi.

23 yıldan beri tutuklu olan Güney Afrika kurtuluş hareketinin lideri Nelson Mandele'nın eşi Winni Mandela da 1976'dan beri evinde gözaltında tutuluyor. Winnie Wandela ile görüşebilmek çok zor. Hollanda radyosu Vera' dan Karel Roskam'ın telefonla yapmayı başardığı bir röportajı UZ gazetesi 22.3.1985 tarihli sayısında yayınladı. Röportajın çevirisini aşağıda bulacaksınız.

— Eşiniz cezaevinde yatarken, konulan kısıtlamalarla yaşamının nasıl olduğunu tasavvur edemiyoruz. Gözaltında oluşunuz 1976' dan beri sürüyor.

Winnie Mandela: Yıllardan beri sarece birkaç ay özgürlüğümü tadabildim. Bu da ülkedeki siyah insanların yaşamak zorunda olduğu biçimde.

— Siz ve eşiniz ileride Güney Afrika'da özgürlüğünüzü tam olarak tadacağınıza inanıyor musunuz?

Winnie Mandela: Yaşadığımız sürece bundan kuşku duymuyoruz. Öyle olmasa bile bu bizim için pek önemli değil. Çünkü seçtiğimiz yol bu ülkede yaşayan siyahların ve özgürlüklerini seven diğer insanların istekleridir. Bu uygun bir yoldur. Bu ülkenin hepimize ait olduğuna inanıyoruz. Durumun günden güne kötüye gitmesi ve sakin bir şekilde yaşayamamamız bir trajedidir. Ama hayatımızda yine de özgürlük göreceğiz.

— Bunu sizin gibi biz de ümit ediyoruz. Eşiniz 23 yıldan beri cezaevinde. Ancak yine de Güney Afrika'nın en sevilen politikacısı olması inanılacak gibi değil.

Winnie Mandela: O, ülkede yaşayan siyahlar ve özgürlükleri için mücadele eden bütün insanlar için bir sembol, bir ilham kaynağıdır. O, özgürlükle ilgili ne varsa, onun için mücadele ediyor. O, halkın idealleri, her zaman var olacak ulusal düşünce için mücadele ediyor. O'nun varlığı kişisel bir varlık değildir. Bunun içindir ki, hükümetin onunla demir parmaklıklar arkasında yapmak istediği "görüşmeleri" de anlamıyoruz. Onun kişisel özgürlüğünü hiçbir zaman öne sürmememize rağmen, hükümet bu konu hakkında nasıl konuşabilir? Sözkonusu olan herkesin özgürlüğüne kavuşmasıdır.

— Eğer o güney Afrika başkanı olursa, ne yapacaksınız?

Winnie Mandela: (Gülerek) Halkımızın mücadelesinde küçük de olsa kendi payıma düşeni yapmaya devam edeceğimi umuyorum. Herkesten önce de, uğrunda mücadele ettiğimiz herşeye katılabileceğime inanıyorum. Herkes kendi mütavazi ölçülerinde.

— Bayan Mendela, Senatör Kennedy'nin Şubat ayındaki ziyareti sırasında yaptığınız çok etkileyiciydi. Yanıtlarınızda boyun eğmemezlik ve cesaret görülüyordu.

Winnie Mandela: Çok teşekkür ederim. Bunu öğrendiğim için sevindim. Sizin gibi zahmet edip, bizi dinleyen dostlarımız bu cesareti veriyor bize. Bize unutulmadığımız duygusunu veriyorsunuz. Bize, enternasyonalist topluluğun ve insanlığın bir parçası olduğumuz duygusunu veriyorsunuz. Bizimle ilgilendiğiniz için, bize mücadelemize devam edebilmemiz için güç veriyorsunuz. Senatör Kennedy de ziyareti sırasında bunu gösterdi. Sizin telefon etme zahmetine katlanmanız da kanıtlıyor ki, biz Brandfort'daki bu küçük hapishanede yalnız değiliz.

— Bunu elbette yapacağız. Bu bizim yapabileceğimizin asgarisi. Şunu da söyleyebilirim ki, aklımız hep sizdedir.

Winnie Mandela: Size gösterdiğiniz dayanışma için çok teşekkür ederim. Bu benim için, mücadele ettiğim şey için, halkım ve ülkem için çok anlamlıdır.

— Sizinle özgür olduğunuz zaman da görüşmek üzere.

Winnie Mandela: Bundan eminim. Amandla. Halk iktidara. Amandla.

Reagan yönetiminin provokasyonlarının sonu gelmiyor

- Casusluk yaparken yakalanan ABD'li bir subay, iki defa dur ihtarına uymayınca vurularak öldürüldü.

24 Mart günü Sovyet Silahlı Kuvvetleri'nden bir nöbetçi er, DDR'in Ludwigslust bölgesindeki yasak askeri bölgede fotograf çekerken yakaladığı ABD'li subay A.Nicholson'u iki defa dur ihtarına uymadığı ve ayrıca ikaz ateşine rağmen durmadığı için vurarak öldürdü.

Bilindiği gibi 4 Nisan 1947 tarihli bir antlaşmaya göre, Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin Potsdam şehrinde bir ABD misyonu bulunmaktadır. ABD'nin bu bölgedeki misyonunda bulunan askeri personelin, anlaşmanın açık hükümlerine rağmen casusluk faaliyetinde bulunduğu bilinmekteydi. Nitekim 1982 yılının Ağustos ayında ABD misyonundaki bir askeri personel, Rohrbach'taki yasak askeri bölgeye casusluk faaliyetinde bulunmak amacıyla girmiş, durdurulmak istendiğinde de Sovyet ordusundan bir subayı kasten çiğneyerek ağır şekilde yaralamıştı.

Sovyet TASS ajansının bildirdiğine göre, vurularak öldürülen ABD'li subay, başçavuş D.Schatz ile yasak bölge olduğu Rusça ve Almanca yazılı tabelalarla açıkça belirtilen askeri bölgeye arabayla girdiklerinin, Nicholson casusluk faaliyetinde bulunurken Schatz'ın ABD'li subayı korumak için arabada kaldığının tespit edildiği bildiriliyor. Schatz daha sonra Sovyet askerleri tarafından kaçmaya yeltenirken yakalandı.

Bu olay ABD yönetiminin yaptığı ne ilk ne de son provokasyondur. Nitekim 28 Ocak ve 10 Mart 1964 tarihlerinde T-39 ve RB-66 tipinde iki ABD uçağı casusluk amacıyla Demokratik Alman topraklarına 100 km. kadar girmiş ve bu nedenle düşürülmüşlerdi. Yine 1 Eylül 1983' te KAL hava yollarına ait bir yolcu uçağı casusluk amacıyla Sovyet topraklarına binlerce kilometre girmiş ve bütün ihtarlara rağmen inişe geçmemiştir. 269 yolcunun ölümüyle neticelenen bu provokasyon, henüz hafızalarda tazeliğini korumaktadır.

Reagan yönetimi diğerlerinde olduğu gibi, bu olayda da kuzu postuna bürünüp, timsah gözyaşları döküyor. Ama bir türlü ABD'li subayın yasak askeri bölgede niçin fotograf çektiğine vecap vermeye yanaşmıyor. Bunu bilerek yapıyor. Çünkü ölen subay bir kobaydı ve görevini fazlasıyla yerine getirmişti.

1 Mayıs 1985'te Barış, İş ve Sosyal Güvenlik için

DKP'nin 1 Mayıs çağrısı

- Çalışma hakkını savunmak için!
- Büyük sermayeye ve savaş sanayine karşı!
- Füze değil işyeri!

İşçi sınıfının uluslararası mücadele ve bayram günü 1 Mayıs, bu yıl bizde Hitler faşizminin yıkılışının 40. yılını simgeliyor. Sendikalar ve tüm işçi hareketi için bu 1 Mayıs bir yanıyla kurtuluşun yıldönümüdür, fakat aynı zamanda tarihimizin en karanlık döneminin derslerinin asla unutulmaması için bir uyarıdır.

Gücümüz birliğimizdedir. Alman topraklarında savaşın bir daha başlamaması, ancak sosyal demokrat, komünist, hiristiyan ve partisiz işçi ve memurların birlikteliği ile sağlanabilir.

Ancak birlik olunursa, dün faşizmi ve bugün de halk düşmanı politikaları finanse edenleri dizginleyebiliriz. Ancak birlik ve dayanışma içinde işsizliğe, sosyal yıkıma ve yeni fakirliğe karşı mücadele edebiliriz.

Ülkemizde kapitalizmin belâsı işsizlik kol geziyor. İşsizlikten özellikle kadınlar ve çocuklar etkileniyorlar. Koalisyon hükümeti ve sermaye, kitlesel işsizliği ve sürekli olarak artan yeni fakirliği sert mücadeleler sonucu kazanılmış işçi ve sendikal hakları acımasızca ortadan kaldırmak için bir baskı unsuru olarak kullanıyor. Buna sağcı koalisyonun emekçilerin üretimde karara katılma taleplerine karşı keskin saldırısı eşlik ediyor. Yabancı işçi arkadaşlarımıza karşı azgınca bir düşmanlık körükleniyor.

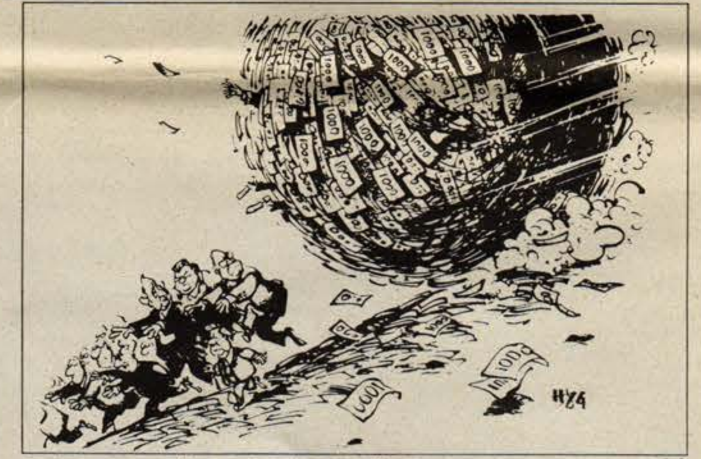
Bu saldırılara karşı konulmalıdır. İşyerlerinin güvence altına alınması ve yenilerinin yaratılması için 50 milyarlık program gerçekleştirilmelidir. Tam ücretle 35 saatlik iş haftası talebi sürekli gündemde durmalıdır.

Federal hükümet ve büyük sermayenin yetkili çevreleri halkın büyük çoğunluğunun ulusal ve sosyal çıkarlarının aksine, ABD'nin silahlanma politikasına ve onun "yıldızlar savaşı" planına destek oluyorlar.

Barış, iş ve sosyal güvenliğin ayrılmaz ilişkisi yeniden ortaya çıkıyor. Yaşamı tehdit eden silahlanmaya ayrılan her mark, sosyal haklarımızı tehlikeye sokuyor, kitlesel boyutlardaki işsizlikle mücadeleyi engelliyor ve çalışan insanların yaşam düzeylerini kötüleştiriyor.

DKP tüm emekçilere sesleniyor:

- 1 Mayıs 1985'i barış, iş ve sosyal güvenlik için mücadele günü yapalım! Nikaragu'dan ellerinizi çekin! Özgürlükleri için savaşan halklarla dayanışmamızı yükseltelim!
- Sendikaları güçlendirelim! DGB'nin 1 Mayıs gösteri ve yürüyüşlerine katılalım! DKP'nin 1 Mayıs toplantılarına gidelim!
- ABD füzeleri sökülüp atılsın! Uzay silahlarına hayır! Füze değil işyeri!

BADEN–WÜRTTEMBERG'DE

Rüşvet skandalı

IG Metall sendikasının "Metall" isimli dergisinin en son sayısında, Stuttgart Cumhuriyet Savcılığı'nca "partilere yapılan bağışlarla" ilgili olarak haklarında soruşturma açılan sanayici, şirket müdürü ve işveren örgütü yöneticilerinin isimleriyle birlikte, olay hakkında geniş şekilde bilgi veren bir yazı yayınlandı.

Dergiye göre haklarında ceza istemiyle dava açılan patronlar arasında Bosch tekelinin ve Deutsche Bank'ın denetleme kurulu başkanı Hans Merkle; Daimler-Benz (Mercedes) firması yönetim kurulu eski başkanı Joachim Zahn; kısa bir süre öncesine kadar Baden-Württenberg eyaleti Sanayiciler Derneği başkanlığını yapan Franz-Josef Dazert; Baden-Württemberg eyaleti İşverenler Derneği başkanı Helmut Eberspächer; Baden-Württemberg eyaleti Sanayi ve Ticaret Odaları Birliği Başkanı Roland Klett; Deutsche Bank yönetim kurulu başkanı Georg Krupp; Brown, Bowerie ve Cie yönetim kurulu başkanı Harald Mauer ve Standart Elektrik Lorenz yönetim kurulu başkanı Dieter Solaro da bulunuyor.

Cumhuriyet Savcılığı'nın soruşturmasının ağırlık noktasını ise CDU FDP'ye yardım adı altında verilen "kirli" paraları "temizleme" yeri olarak kullanılan "Baden-Württemberg Ekonomiye Destekleme Topluluğu" (GFW) ile "Yeni Mülkiyet Oluşturmak İçin Baden-Württemberg Ekonomi Derneği" oluşturuyor.

Öte yandan Frankfurter Rundschau gazetesinin bir haberine göre, GFW'nin ölen eski başkanı Trudbert Riesteren Mayıs 1981'de başkanı olduğu kuruluşun amacını şöyle açıklıyordu: "Eyaletteki burjuva hükümetin yerini sosyalist bir hükümetin almasını önlemek. Bunu yıllardan beri başarıyoruz. Bu da ancak burjuva partilerini, destekleme kuruluşlarının yardımıyla çoğunluğu bir sonraki seçimlerde de sağlayacak duruma getirmekle mümkün oluyor."

Riesterer'in sözünü ettiği bu yardımların tutarının sadece 70'li yıllarda 30 milyon dolar olduğu tahmin ediliyor.

Gazetemizin daha önceki sayılarında da belirttiğimiz gibi, ta Hitler döneminden beri burjuva partilerine rüşvet dağıtmak ve bu yolla hükümetlere politik ve mali çıkarları doğrultusunda kararlar aldırmak Alman burjuvazisinin "eski huyudur". Bu konuyla ilgili daha geniş bir yazıyı gazetemizin ileriki sayılarında yayınlayacağız.

Metal işçileri 1 Nisan'dan itibaren haftada 38.5 saat çalışacaklar

Şimdi sıra 35 saatlik iş haftasında

● Metal sanayinde yaklaşık 3 milyon işçiyi kapsayan 3000'den fazla işletmede, 1 Nisan'dan itibaren 38,5 saatlik çalışma haftasına geçildi.

● Bu uygulama metal sanayinde çalışan işçilerin %95'ini kapsıyor.

Şüphesiz bu 1 Nisan F.Almanya işçi sınıfı hareketinin tarihine önemli bir gün olarak geçecektir. Çünkü bu 1 Nisan hem yerli-yabancı tüm metal işçilerinin geçtiğimiz yıl 7 hafta süreyle grev yaparak yürüttükleri 35 saatlik iş haftası mücadelesi sonunda söke söke elde ettikleri 38,5 saatlik iş haftasının uygulamaya geçtiği gündür, hem de burjuvazinin yarattığı 40 saatlik iş haftası tabusunun yıkıldığı gün.

Şimdi hedef 35 saatlik iş haftasını elde etmek için mücadeleye hazırlanmaktır. Bu hedef F.Alman işçi sınıfının ve onun politik-sendikal örgütlerinin önünde duruyor. DKP Baden-Württemberg örgütünün çıkardığı bir bildiride şöyle diyor: "35 saatlik iş haftası yolundaki bu küçük adım dahi işsizliğin azalmasına katkı getirmiştir. Mücadele boşa gitmedi. Şimdi hedef 1986 yılında 35 saatlik iş haftası mücadelesine hazırlanmaktır." IG Metal başkanı Hans Mayr da 30 Mart günü Frankfurt'ta yapılan bir merkezi şenlikte şöyle konuştu: "İlkesel hedefimiz bellidir. Tam ücretle 35 saatlik iş haftası istiyoruz. İlk adımı geride bıraktık. Kapı bir kere açılmıştır ve bir daha kapanmayacaktır."

Öte yandan IG Metal sendikası 38,5 saatlik iş haftasının uygulamaya konulmasıyla ilgili olarak yaptığı bir açıklamada şunları belirtti:

38,5 saatlik iş haftası uygulaması kanıtlamıştır ki,

Ulusal sanayimiz rekabet gücünden birşey yitirmemiştir.

— Haftalık çalışma saatinin kısaltılması finanse edilebilir ve ayrıca örgütlenmesi de mümkündür.

- Haftalık çalışma saatinin kısaltılması yeni işyerleri yaratmakta ve mevcutları korumaktadır.

Alman Sendikalar Birliği (DGB)'nin semineri

Sendika temsilcileri Nürnberg'de toplandı

● Nürnberg ve çevresindeki Türkiyeli sendika temsilcileri ve üyelerine 23 Mart 1985 günü DGB salonunda bir seminer yapıldı.

Seminerin açış konuşmasını DGB'de görevli M.Çamlı-Hoch yaptı. Daha sonra konuşma yapan işçi yazar Fethi Savaşçı kadınların işyerindeki ve toplumdaki durumunu anlattı. F.Savaşçı konuşmasında, kadının binlerce yıl öncesindeki konumundan örnekler verdi. Bir zamanlar ailenin ve toplumun yöneticisi olan kadının gelişen süreç içerisinde yönetilen ve ezilen konuma düştüğünü belirtti. Daha sonra konuşmasında F.Almanya'da kadınların sürdürdüğü "eşit işe eşit ücret" mücadelesinde, haftalık çalışma süresinin kısaltılması mücadelesinde kadınların rolüne değinen F.Savaşçı Türkiye'de İstanbul Tramvay işçilerinin grevine aktif olarak katılan, bildiri dağıtan Fatma Aliye isimli kadının mücadelesinden örnekler verdi.

Seminerin ikinci bölümünde DGB Bayern Bölge Temsilcisi M.Şükrü Doğan yaptığı konuşmasında, iş ve sosyal hukuk ile çalışma hayatını ilgilendiren, gerek Türkiye, gerekse F.Almanya'daki hükümetlerin getirdikleri ve getirmek istedikleri uygulamalardaki anti-demokratik hükümlerden örnekler verdi. Önümüzdeki günlerde Türk konsolosluğunun pasaport harçları konusundaki uygulamasına karşı bir imza kampanyası başlatacaklarını belirten konuşmacı, haftalık 35 saat çalışma süresi, erken emeklilik konusunda DGB sendikalarının yürüttükleri mücadeleler ve sonuçlarını açıkladı.

Münih Göçmen İşçiler Çalışma Grubu'nun başlattığı "Bir Gün-Bir Dolar" emeklilik yasa tasarısına karşı kampanyanın çeşitli dökümanlarının izleyicilere dağıtıldığı seminer çeşitli konularda sorulan sorulara verilen cevaplarla bitirildi.

Gibitzenhof'ta Türk-Alman dostluk toplantısı

● Türkiyeli işçilerin ve Almanların katıldığı dostluk toplantısında konuşma yapan dernek başkanları bu tür toplantıların değişik uluslardan insanların birbirlerini daha iyi tanımalarına, önyargıların yokolmasına hizmet edeceğini belirttiler.

17 Mart günü Nürnberg Gibitzenhof Türk-Alman Dostluk Derneği bir sohbet toplantısı düzenledi. Toplantının açılışını birer konuşmayla dernek başkanları Helmut Herold ve Mahmut Bayrak yaptılar. Konuşmalarında bu tip toplantıların ayrı uluslardan bizlerin birbirimizi çok yönlü tanımamız, varolan önyargıların dağıtılması ve güncel sorunlarımıza beraber çözüm aranması konuları üzerinde duruldu.

Daha sonra "TUZ ve BİBER" isimli kukla oyunu ile çocuklar, gençler ve yetişkinler için, Paul ve Wally Schmidt değişik parçalar sundular. Gösterilen kukla oyunları müzikli ve önce güldürüp sonra da düşünmeye sevkeden konuşmalar şeklindeydi.

Kukla oyunlarında güncel sorunlar; toplu işsizlik çevre kirliliği ve silahlanma işlendi. İşsizlik konusunda somut ve güncel olan, 7000 işçinin çıkışının verileceği GRUNDİG Firması örnek olarak işlendi. "Füzeler yerine pantolon askısı" sloganıyla gösterilen oyunla da silahlanma protesto edilip, yerildi.

Son bölümünde Türkçe müzik sunulan program, izleyiciler tarafından ilgiyle izlendi.

Hollanda'da Türkiyeli işçiler 8 Mart'ı kutladı

Enschede'de bir süre önce kurulan Twente Türkiyeli İşçiler Birliği (TTİB) 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü yaptığı bir gece ile kutladı.

Gerçekleştirilen programa dernek üyesi kadınların aktif olarak katılması, kadınların kendi sorunlarına aktif olarak eğildiklerini ve haklarını savunabileceklerini gösteriyordu.

Gecenin açış konuşması TTİB yönetim kurulu üyesi bir kadın arkadaş tarafından yapıldı. Konuşmasında kadınların "kara yazgısı"nı kendi ellerimizle, işçi sınıfıyla birlikte çözüleceğini belirten konuşmacı 8 Mart'ın kısa tarihçesini anlattı.

150 kişinin üzerinde izleyicinin katıldığı gecede daha sonra söz alan kadın konuşmacılar, kadınların uzun yıllardır verdikleri mücadelelerden örnekler verdiler.

Kültür bölümünde kadınlar tarafından hazırlanan ve kadınların sorunlarını içeren tiyatro ve skeç'ler izleyiciler tarafından ilgiyle izlendi. Yine çeşitli folklor gösterilerinin yapıldığı, sanatçıların söylediği türkülerle devam eden kutlama gecesinde "İsyan" ve "Derman" filmlerinden bazı bölümler gösterildi. Kadınlarımızın ezilmişliğini ve problemlerini yansıtan bu iki film geceye katılanların coşkusunu daha da yükseltti. Gece coşkulu bir şekilde bitirildi.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlamalarıyla örnek bir çalışma gösteren TTİB'e gelecek dönemdeki çalışmalarında Dayanışma Gazetesi olarak başarılar dileriz.

8 MART YÜRÜYÜŞÜNE KATILAN KADINLAR

Savaş değil barış istiyoruz

8 Mart Dünya Kadınlar Günü Dolayısıyla Frankfurt ve çevresinde çeşitli eylemler düzenlendi.

8 Mart akşamı Alman Sendikalar Birliği DGB ve çeşitli demokratik derneklerin katıldığı bir kutlama toplantısı yapıldı. Aynı gün Offenbach'da Alman Komünist Partisi DKP, DGB ve Yeşiller partisinin yanında, çeşitli dernek ve örgütlerin katıldığı bir yürüyüş yapıldı. Yürüyüşe katılan kadınlar yürüyüş boyunca "Füzelerin yerine iş istiyoruz", "savaş değil barış istiyoruz" vb. pankartlar taşıdılar, yine yürüyüş boyunca barış, iş, sosyal hakları dile getiren çeşitli sloganlar attılar.

Aynı akşam DKP tarafından düzenlenen 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ile ilgili gece, değişik uluslardan kadınların katılımıyla gerçekleşti. Gecenin açış konuşmasında genel olarak kapitalist toplumda varolan kadın sorunları dile getirildi. Kapitalizmin hiç bir zaman kadın için kurtuluş olamayacağını, kadının gerçek kurtuluşunun ancak üretim araçlarının mülkiyetinin kişilerin elinden alınıp toplumun eline geçmesiyle, yani sosyalizmle mümkün olacağı dile getirildi. Çeşitli kültürel gösterilerin yapıldığı gece, coşkulu geçti.

9 Mart günü Offenbach'da başta DKP, DGB ve Yeşiller'in düzenlediği bir toplantı yapıldı. Toplantıda Türkiyeli kadınları temsilen konuşma yapan, kadınlar üzerine yazdığı kitabından bir bölüm ve Nazım Hikmet'in "Kadınım" adlı şiirini okuyan yazar Saliha Scheinhardt toplantıya katılanların beğenisini kazandı. Toplantı, kadınların geçmişte ve günümüzde verdikleri çeşitli mücadeleleri içeren konuşmalarla başarılı geçti.

SÖYLEŞİ
Mustafa Bekir

Almanların bir kompleksi: Auschwitz

UZUN koalisyon görüşmelerinden sonra Federal hükümet Auschwitz Yasası diye bilinen yasayı onayladı. Bu yasaya göre "her kim ki Auschwitz gerçeğini yalanlıyor ve bunun propagandasını yapıyor, cezaya çarptırılır" deniyor. Buna göre, özellikle Neonazilerin "Yahudi soykırımı diye birşey yoktur. Auschwitz toplama kampı bir fantaziden ibarettir, yalandır" yolundaki sözleri suç sayılmaktadır. Yasa daha son şeklini almamıştır ama, kısa bir süre sonra son şeklini alıp yürürlüğe girecektir. Şimdiye kadar bu tür yalan söyleyenler hakkında takibat açılabilmesi için herhangi bir kişinin (uygulamada özellikle Yahudi bir insanın) savcılığa başvurması gerekiyordu. Yasanın getirdiği yenilik, bundan böyle bu tür bir başvuruya gerek kalmıyor. Yasanın getirdiği yenilik yanında bir de ilginçliği var: İkinci Dünyü Savaşı'nın üzerinde bunca yıl geçmiş olmasına rağmen bunca yıl sonra çıkarılıyor olması. Bir de CDU/CSU ile FDP hükümet ortaklığı tarafından çıkarılması. Yani SPD-FDP koalisyonu bu yasayı çıkaramamıştır, şu veya bu nedenle.

Yasada Nazi dönemini kınayıcı genel girişte demokrasiyle bağdaşmayan bütün rejimler de kınamaktadır ki, tartışmaların asıl nedeni burada yatmaktadır. Nazi döneminin dışında diğer anti-demokratik rejimleri kınama hükümlerine FDP karşı çıkmışsa da CDU/CSU'nun zorlamasıyla bu hükümlere yer verilmiştir. Şimdi diyeceksiniz ki, Mustafa bütün bunları neden anlatıyor? Haklısınız, ama alanı ayan beyan ortada olan bir yasada diğer anti-demokratik rejimlerin işi ne? Sonra demokratlığı neye göre ölçeceğiz. Sonra ben kalksam en yakın savcılığa gitsem, "Sayın Savcı, Türkiye'de insan hakları ayaklar altında, hapishanelerde tutuklulara işkence yapılıyor. Bu anti-demokratik rejimi kınayınız" desem, acaba savcı bana ne der?

Yasaya göre böyle bir hükmün alınması Almanların Nazi dönemi kompleksini üzerlerinden henüz atamadıklarını göstermektedir bizce. Yani "Almanlar Hitler Almanyasında Yahudilere soykırım uygulamışlardır ama, soykırım bugün de uygulanmaktadır" demek istemektedirler. "Hitler rejimi anti-demokratik, totaliter bir rejimdi" derken "totaliter, anti-demokratik başka rejimler de vardır; sadece Hitler Almanyası totaliter ve anti-demokratik olmamıştır, bakın bugün bütün sosyalist blok totaliter ve anti-demokratik rejim altında inlemekte, insan hakları çiğnenmektedir bu ülkelerde, örneğin en küçük demokratik bir hareket (Polonya'da Solidarnoş, Sovyetler'de Saharof) hemen bastırılmaktadır" fikri ileriye sürülmektedir.

Sözün kısası ben kendi adıma hiçbir Alman görmedim ki şöyle desin: "Memleketimi seviyorum. Memleketimin ikiye bölünmüş olmasından büyük üzüntü duyuyorum, ama her iki Almanya'nın sistemleri değişik olduğundan şimdilik birleşme sözkonusu olamıyor, elbet bir gün her iki Almanya birleşecektir. İkinci Dünya Savaşı'nda Almanya çok büyük bir bok yemiştir. Faşizmi lanetliyorum. Ama Alman olmaktan da utanmıyorum. Özellikle bir Alman olarak görevim hakların kardeşliğini, savaş kışkırtıcılığına karşı barışı savunmaktır..."

Işte Batı'daki F.Almanya henüz bu olgunluğa varamadığından (kısa sürede de varacağa benzemiyor) Auschwitz yasasını çıkarırken ipin ucunu kaçırıyor. "Ben demokratım" diyemediği için "başkaları anti-demokrat, ben anti-demokrat değilim" der gibi lâf ebeliğine düşüyor. "Halkların kardeşliğinden yanayım" diyemediği için antikomünizme yöneliyor.

İsrail birlikleri Lübnan'da terör estirmeye devam ediyor

İsrail işgal kuvvetleri Lübnan köylerini basarak sivil halka karşı terör estirmeye ve cinayet işlemeye devam ediyor. İsrail birliklerinin Lübnanlı sağcı milislerle işbirliği içinde Arap halkına karşı giriştiği katliamın bilançosu şöyle:

. 21 Mart günü tank ve helikopterlerle desteklenen İsrail birlikleri 9 köyü basarak terör estirdiler.

. Bundan bir gün sonra bir köye baskın yapan İsrail birlikleri bir kişiyi öldürdü.

. Aynı tarihte 60 kadar zırhlı araçla liman şehri Sayda'ya kadar ilerleyen İsrail birlikleri, on gün önce Zrarye de gerçekleştirdikleri katliamdan sonraki bu en büyük operasyonda, en az 30 kişiyi öldürdüler, yüzlerce kişiyi de yaraladılar.

. Yine aynı gün Kraf Malki bölgesine tanklarla yapılan bir saldırıda iki yabancı gazeteci hayatlarını kaybettiler.

. İsrail birlikleriyle çalışan sağcı milislerin Sayda'ya yaptıkları saldırı sonucu 11 kişi öldü, en az 60 kişi yaralandı.

. 30 Mart günü Sayda'nın güneyinde 5 Lübnan köyünü basan İsrail birlikleri en az beş kişiyi öldürdüler. Tanklar, zırhlı araçlar ve helikopterlerle gerçekleştirilen bu saldırının ana hedefi İbaa köyüydü.

. Aynı sırada Lübnanlı sağcı milisler Lübnan ordusuna karşı saldırılarını Sayda'da yoğunlaştırdılar. Bu çatışmalar esnasında Ain-El Hilveh ve Miyeh Filistin göçmen kamplarına da ateş açıldı ve en az 17 kişi öldü.

Öte yandan İsrail cinayetlerini araştırmakla görevli uluslararası bir komisyonun Bonn'da yaptığı ve aralarında Arap ülkelerinin ve Filistin Kurtuluş Örgütü'nün de bulunduğu 25 ülkeden 80 tanınmış kişinin katıldığı bir oturumda hükümetlere, parlamentolara, partilere ve demokratik güçlere bir çağrı yapılarak, İsrail'e Arap halkına karşı giriştiği katliamı durdurması ve işgal ettiği topraklardan çekilmesi için baskı yapılması istendi.

İsrail işgal kuvvetlerinin korkunç katliamından bir sahne. Yukarıdaki resim Humin'de öldürülen 7 Lübnan'lının cesedini gösteriyor.

Torunumun Çocuğuna Mektuplar

4

ek soru

Cevabını yeteri kadar ikna edici bulmuyorum. Giderilmesi bir ölçüde imkansız olan sürekli bir kuşak farkından başka, herkesin kendi kişiliğinde de genç ve yaşlı insan olarak kuşak farkı barındırdığına ve insanın yaşlı bir kişi olarak gençliğine ya da geçirdiği gençlik yılları nedeniyle yaşlılığına karşı tarafsız kalamayacağına, hatta biraz da anlayışsız olacağına inanmıyor musun?

J. Kuczynski

Bu soru kibarca şunu demek istiyor: Ben sosyalizmin kuruluş dönemini daha önemli göstermek için, geçmişteki mücadelelerin büyüklüğüne bilmeyerek yeteri kadar önem vermiyorum, —sonunda aynı kapıya çıkar— öncekilerle olan mesafesini kısaltmak için 1945'ten sonraki mücadeleleri daha yaşamaya değer gösteriyorum ve yaşlılığım nedeniyle —nesil farkı!— gençliğimi ve ondaki taze mücadele ruhunu artık doğru bir şekilde değerlendiremiyorum.

Önce şunu sana açıkça söylemek istiyorum. Bizde bazılarının yaptığı gibi "kuşaklar arası çelişkinin" varlığının inkar edilmesini doğru bulmuyorum. Elbette ki böylesine bir çelişki var. Bu hem üzücü, hem de sevindirici. Ama biri sosyalizmden önce, diğeri sosyalizmin başında, bir diğeri de de en yakın geçmişte etkinlik göstermiş kuşakların birarada bulunduğu günümüzdeki geçiş döneminde, bu çelişkinin var olduğu açık. Ayrıca bazı insanlar da, eğer samimiyseler, kendi gençlikleri için fazla anlayış göstermeyeceklerdir. Hatta bizim ailemizde bile, birbirimizle çok iyi anlaştığımız halde, oldukça sık anlaşmazlıklar oluyor ve bu bizi hiç rahatsız etmiyor. İnsan niye herşeyi anlamak zorunda olsun ki?

Bizden çok daha uzun bir sosyalizm dönemine sahip olan Sovyetler Birliği'nde de aynı kuşak farkı, bazen giderilmesi zor boyutlarda mevcut. İç savaşa katılmış eski bir yoldaş, bir süre önce bana şunları yazmıştı: "Ekim Devrimi'nin 60. yılına hazırlık, eski bir komünisti oldukça meşgul ediyor. İnsan, bizi harekete geçiren büyük düşünceleri korunmaları ve geliştirilmeleri için gençliğe devretmek ihtiyacını gerçekten hissediyor. Bu da her zaman kolay olmuyor".

Gerçekten günümüzdeki gençlik bizim bir zamanlar Sovyetler Birliği veya kapitalist Almanya'da sahip olduğumuzdan daha değişik bir hayat tarzına sahip olduğu için, bu her zaman kolay değil, hatta çoğunlukla imkansız. Onların günümüzdeki hayatları ne kadar düzenli, gelecekleri ne kadar güvenlikli, bir sınav öncesinde ne kadar sıkı çalışmak zorundalar ve fakat buna rağmen işten kaçamak yapmaları ne kadar kolay, kazançları ise ne kadar iyi. Gençliğimizin sorunları çok, ama bizimkilerden tamammen farklı.

●

Mücadele etmek çoğu kez kişisel benimseme sorunudur ve bir şeyin büyüklüğü de, onun nasıl görüldüğüyle ilgilidir. Korkaklar ve korkaklık yapıp geri çekilenler için ne Ekim Devrimi, ne de sosyalist toplumun kurulması önemli değildir. Mücadele edenler içinse, bilimsel bir gerçeğin hayata geçirilmesi de, mutfak eşyaları satan bir dükkanın açılması da büyük şeylerdir. Bu ise, ancak mücadele eden kişi benimseme imkânını bulursa, herşey "yukarıdan" düzenlenip organize edilmezse, kendine kulak verilirse, ne bürokrasi ne de yönetim onu "benimseme zevkini" kaybedecek kadar bunaltılmazsa mümkün olur.

●

Eskiden Parti'de kim tembellik yapabilirdi, zamanını boşa harcayıp, laklak yapabilirdi? Hemen hemen hiç kimse. Bunu yapan Parti dışındaki gençler, burjuva çocukları ve küçük burjuvalardı. Bugün ise aynı şeyler toplumumuzun, sınıfımızın, Partimiz'in, çevremizin insanlarında görülüyor. Bunlara karşı önceden olduğu gibi kayıtsız kalamayız.

Sovyetler'deki yaşlı yoldaş mektubunda gençliğindeki "büyük düşüncelerden ve ideallerden" bahsediyordu. Bunlar küçük bir partinin, bir öncünün, gerçek bir ileri müfrezenin düşünceleriydi. Yaşlı yoldaş şimdi, milyonlarca insanın üye olduğu kitle örgütlerindeki "yüksek düşüncelerden ve ideallerden" bahsediyor. Bunlar hâlâ bütün olarak bir öncü, bir ileri müfrezeler mi? Yoksa onun eski heyecanı karşısında gülümsüyorlar mı? Onları ayıran artık kuşaklar arasındaki değil, çağlar arasındaki çelişkidir.

Bu sorular üzerinde çok daha fazla düşünmek gerek. Toplum-bilimcilerimize hemen ele almaları gereken önemli bir görev daha düşüyor: bir kitle partisinin değişen karakterini araştırmak.

Biz yaşlı yoldaşlar daima cephede olduğumuzdan, bizim için kapitalizmdeki eski dönem ile iç savaş ve sosyalizmin yeni dönemi arasında temelde bir kopukluk yok. Zaman olarak bizden sonra gelen gençlerle birlikte bir topluluk içinde gerçek bir ileri müfreze, bir öncü oluşturuyoruz. Gerçi bu bir azınlık, ama yaşlılar ve gençlerden oluşan bir azınlıktır.

Bir azınlık! Bugün Cumhuriyetimizdeki yetişkinlerin (25 yaşın üzerindekiler) hemen hemen beşte biri Parti üyesiyse, doğaldır ki yaşlılarla Parti üyelerinin büyük kitlesi arasında, Cumhuriyetimizin zorlu başlangıç yıllarını yaşamış anne-babalarla çocukları arasında kuşak, hatta karakter boşluğu olacaktır. İllegalite ve göçmenlik koşullarında Parti'ye girmiş bazı yoldaşlarla günümüzdeki sorunlar üzerine öyle konuşmalar yapıyorum ki, Parti'ye girişte bazen on yılları bulan farklılığı hissetmiyorum. Ama ne zaman ki, hepten yabancısı oldukları eski dönemler üzerine konuşmaya başlarsak, veya ben onların nasıl lâf ebeleri ve tatlıcılar gibi klasiklerden bihaber ya da bizim eski dönemlerdeki tecrübelerimizden uzak olduklarını farkedip de kendilerini sert ve acımasızca haşlarsam, kuşak farkı hemen yeniden ortaya çıkıyor.

Demek ki, kuşaklar arası çelişkiler doğal olarak mevcut. Hiçbir gelişim kesintisiz devam etmez. Böylesi zaten genelinde kötü olurdu, çünkü o zaman toplum hiçbir gerçek yeni şey yaratmaz, bir kuşaktan diğerine niteliksel sıçramalar yapmadan hep aynı eski tempoyla ilerlerdi. Kesintili gidiş her ilerleme için doğaldır; bazı Marksistler ilerlemenin hem kesintisiz hem de kesintili cereyan ettiğini ve daha büyük ilerlemenin ikincisinde olduğunu söyleyen klasiklerin temel öğretilerini unutmuş olsalar bile. Bizde oldukça sık karşılaştığın kesintisizliğin olduğundan fazla vurgulanması ve çelişkilere karşı gösterilen antipati savunmacı, mücadeleye isteksiz ve rahatını düşünen bir tutumu ifade ediyor. Kesintililik ve kesintisizlik, yerli yerine konmalıdır. Kuşaklar arası kesintisizlik yanlış olurdu. Fakat karakteri ve içeriği doğal olarak değişen mücadelenin kesintisizliği, yerinde kullanılmış bir kesintisizliktir.

●

Mesela ülkemizdeki kitle iletişim araçları bürokratik görünümlere karşı daha sık ve enerjik karşı çıksaydı —orada çalışan birçok görevli bunu seve seve yapardı— o zaman pekçok kimsenin kendi çıkarı için sürdürdüğü bu mücadele haklı olarak toplumsal bir mücadele olarak algılanırdı ve eski deneyimleri yüzünden cesaretleri kırılanlar da toplumun cesaretlendirmesiyle tekrar mücadeleye başlarlardı.

●

Bir şeyi daha ilave etmek gerekiyor: Kısa bir süre önce Yevtuşenko'nun tam da bizim konumuza uygun yazısını buldum. Yevtuşenko, bu yazısında genç bir şairin kendisine gönderdiği mektuptan alıntı yapıyor.

"Sizin döneminizde ülke, halk ve tarihle ilgili duygu ve düşüncelerinizi belirleyen büyük olaylar oldu. Küçük bir çocuğun gözleriyle büyük anavatan savaşını gördünüz. Büyük uyuşmazlıkların, sert tartışmaların geçtiği zamanları yaşadınız. Günümüzde insanlarla olaylar arasındaki bağlar gittikçe zayıflıyor, gevşiyor, anlaşılmaları güçleşiyor. Herşey karmaşık hale geldi, birbiriyle hiç ilgisi olmayan sayısız parçalara bölündü."

Yevtuşenko'nun cevabı nasıl? Çok ilginç, ama benim görüşüme göre pek de yeterli olmayan bir şekilde genç şaire şunları söylüyor:

"Beni endişelendiren mektubunuz üzerinde çok düşündüm. Evet, herşey karmaşık hale geldi, ama bu sizin görüşünüzü haklı çıkarmıyor. Ülke, halk ve tarihle ilgili düşüncelerimizi belirlemeyen olayların olmadığı bir dönem yoktur. Bu olaylar savaş gibi göze çarpmak zorunda değildir değildir, örneğin toplumun psikolojik yapısında, genç bir şairin kendi kişiliğinde de oluşabilirler."

"Kişiliğin korunması bir yurttaş gibi davranışla değil de ondan kaçılışla mı sağlanıyor? Herzen şöyle yazıyordu: 'Büyük bir sanatçı yaşadığı zamanın dışında kalamaz. Sadece alışılagelmiş, olağan şeyler yaşadıkları çağın ruhundan bağımsız olma hakkına sahiptirler'."

"Gençliğin bir bölümünde ilgisizlik diye adlandırılan bir 'hastalık' yayılmakta. Bu, her zaman açık sinizm şeklinde ortaya çıkmıyor. Bazen de okulda ve öğrenimde çok iyi notların, üretimde yüksek sonuçların, büyük söylevlerin arkasına gizlenerek varlığını sürdürüyor."

"Biz yaşlılar kendi kendimize, gençliğin bu ilgisizliğinden aslında biz de suçlu değil miyiz diye soruyoruz? Sonuç olarak gençliğe, onların sadece tarihten tanıdıkları olaylar hakkında daha fazla şeyler anlatmalıydık."

"Çok üzücü olan bir şey de, gençliğimizin çoğunluğunu oluşturan ciddi ve dürüst genç insanlardan bazılarının, uyum gösteriyorlar diye suçlanacaklar korkusuyla toplumsal eylemlerden uzak durmalarıdır. Bence bazı âlicenap ve yetenekli genç yazarların yurttaşlık sorumluluğundan çekinmelerinin nedeni burada yatmaktadır..."

"Yurttaşlık sorumluluğundan korkmanın yanısıra başka hastalıklar da var: bizzat kendinden, güçlü duygulardan, çok keskin konulardan, düşüncelerden, yeni bir içerik için yeni biçimler aramadan korkma."

Birincisi. Yevtuşenko'nun Sovyet gençliğinde saptadığı olayların aynısını bizimkinde de bulursun. Oradaki, "sizin gençliğinizde büyük olaylar vardı, bizimkinde yok" şeklindeki iddia bizde de mevcut.

Yevtuşenko cevabında, "neydi o eski olaylar ve mücadeleler, bugünküler ise ne kadar küçük ve dağınık!" şeklindeki izlenimin, belirli ölçüde gençliğin günümüz olaylarına yetersiz ilgisinden kaynaklandığını belirtiyor. Bence tamamen haklı. Sovyetler Birliği'ndeki 1923-1928 arası süren ve kendi özellikleri içinde1917-1922 dönemi ve İkinci Dünya Savaşı'ndakiler kadar büyük olan mücadeleler, nüfusun bugünkünden oldukça geniş kesiminin ilgisi ve benimsemesiyle yürütülmemiş miydi? Sanıyorum evet. Her üç dönemde de mücadeleler kahramancaydı ve insanlar tarafından tamamen benimsenmişti.

Mücadele etmek çoğu kez kişisel benimseme sorunudur ve bir şeyin büyüklüğü de, onun nasıl görüldüğüyle ilgilidir. Korkaklar ve korkaklık yapıp geri çekilenler için ne Ekim Devrimi, ne de sosyalist toplumun kurulması önemli değildi. Mücadele edenler içinse, bilimsel bir gerçeğin hayata geçirilmesi de, mutfak eşyaları satan bir dükkanın açılması da büyük şeylerdir. Bu ise, ancak mücadele eden kişi benimseme imkânını bulursa, herşey "yukarıdan" düzenlenip organize edilmezse, kendine kulak verilirse, ne bürokrasi ne de yönetim onu "benimseme zevkini" kaybedecek kadar bunaltmazsa mümkün olur.

Hiç zamanımızdan daha büyük sorunları olan bir devir oldu mu? Şüphesiz ki hayır! Sana bununla ilgili olarak Stockholm Barış Enstitüsü'nün son yıllığının önsözünden bir alıntı yapmak istiyorum.

"ABD ile SSCB arasındaki nükleer silahlanma yarışı, sonunda karşı tarafı bir ilk saldırıyla yok etme düşüncesine yol açabilir (bu gidişle her halde açacak da). Bu, saldırıda bulunan tarafın, diğerinin karşı saldırıya yol açacağı insan kaybı ve zarar verme kapasitesini tam anlamıyla yok etmesi anlamına gelmiyor. Daha çok siyasi amaç dikkate alınarak insan kaybı ve zararların kabul edilir bir seviyede kalması düşünülecektir. Bu seviyenin ne kadar olacağı ise yönetimdeki politik ve askeri liderlerin insafı ve maceraperestliğine bağlıdır."

"İlk saldırının başarılı olabileceği şeklindeki iddianın yanlışlığının denenerek anlaşılabileceği görüşü bir teselli olamaz, çünkü bu takdirde tüm medeniyetin yok olması sözkonusudur."

Biz bazı şeyleri değişik olarak ifade edebiliriz, ama ABD'nin sözkonusu anlayışıyla bir ilk saldırı denemesinde bulunması ve Sovyetler Birliği'nin buna başarıyla cevap vermesi halinde, temel gerçekler değişmeyecek ve sağ kalıp hatırlayabilenler Birinci ve İkinci Dünya Savaşları'ndan söz edecekler.

Evet, böyle bir tehlike altında yaşıyoruz. Ancak bunu ortadan kaldırmak için gerekli araçlara da sahibiz. Bu da ancak, bu tehlikeyi yaratanlara karşı dünya çapında bir mücadeleyle mümkündür. Şimdi herhangi biri çıkıp da, dünyamızda mücadelenin, büyük bir dava uğruna mücadelenin olmadığını iddia edebilir mi?

Belki böyle bir mücadelenin insanın bütün zamanını almayacağını düşünüyorsundur. O zaman başka bir mücadeleyi, sosyalizmin gelişme yolundaki her gün, her hafta karşımıza çıkan binlerce engeli düşün. Pek az insanın bu yüzden kızgınlıklarını açığa vurmalarını, bazılarının da karşı çıkışlarını kasdetmiyorum. Onlar çoğu kez bu mücadeleyi kendi çıkarları yüzünden öz davaları sayıyorlar — bu sadece onların suçu değil. Meselâ ülkemizdeki kitle iletişim araçları bürokratik görünümlere karşı daha sık ve enerjik karşı çıksaydı —orada çalışan birçok görevli bunu seve seve yapardı— o zaman pekçok kimsenin kendi çıkarı için sürdürdüğü bu mücadele haklı olarak toplumsal bir mücadele olarak algılanırdı ve eski deneyimleri yüzünden cesaretleri kırılanlar da toplumun cesaretlendirmesiyle tekrar mücadeleye başlarlardı. Kitle iletişim araçlarımız eleştiri konusundaki çekimser tavırlarıyla pekçok toplumsal çelişkiyi kişiselleştiriyorlar.

Sana mücadelenin kişisel bir benimseme sorunu olduğunu söylemiştim. Bizde, isteyen mücadele etmeksizin de ilerleme içinde yaşayıp onu pasif olarak kabullenebilir. Bu da doğal olarak ilerlemeyi yavaşlatacaktır.

Gördüğün gibi, mücadele aynı zamanda bir toplumsal benimseme sorunudur. Bir sosyalist toplumun basını, televizyonu ve radyosu çoğu kez "birşey uğruna", fakat nadiren "birşeye karşı" mücadele ederse, bu insanların hevesini ve cesaretini kırar. "Yanlışları ilerlerken düzeltmek" çok güzel bir şey, çünkü yanlışları "bir kerede" yok etmek için duraklamamak gerekiyor. Fakat, bu tür bir slogan eğer yanlışların adıyla söylenmemesine ve kitle iletişim araçlarında yüksek sesle ve üstüne basarak eleştirilmemesine yol açarsa, ilerlemeyi cansıkıcı bir şekilde yavaşlatacağından, aynı zamanda tehlikelidir de.

Ama, Lenin'in biz komünistlerden beklediği gibi davrandığımız takdirde, o zaman hayat bugün de her zamanki gibi mücadeleci ve heyecan verici olur.

GELECEK SAYIMIZDA DÖRDÜNCÜ MEKTUBU VE CEVABINI YAYINLIYACAĞIZ

Hep böyle olur nedense ...

Salvador'da seçim var halk yok

1984 sonbaharında yapılan ve Duarte'nin kazandığı başkanlık seçimlerinden ve solcu gerillalarla sürdürülen görüşmelerin anlaşmazlıkla sonuçlanmasının ardından Salvador'da 31 Mart pazar günü parlamento seçimleri yapıldı.

Seçime başkan Duarte'nin partisi ve faşistler katıldı. Farabundo Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi (FMLN) ve solcu gerilla grupları seçimi boykot ettilerdi. Sonbahar seçimlerine %75 katılım olduğu açıklanmıştı. Parlamento seçimlerine katılım %45'te kaldı. Bu sonuç ilerici muhalefetin giderek güçlendiğini kanıtladı.

Seçim sonuçlarının ortaya koyduğu ve bir kere daha doğruladığı şey, Furabundo Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi ve diğer sol güçler olmaksızın Salvador'da siyasi bir çözümün mümkün olmayacağıdır. Bilindiği gibi başkan Duarte ABD emperyalizminin Salvador'daki "as kozu" rolünü oynuyor, bir yandan halk muhalefetini oyalarken öte yandan 50 bin Salvador yurttaşının katili faşistlerle işbirliğinden vazgeçmiyor. Emperyalizm Duarte kartıyla yükselen halk muhalefetinin önünü kesmeye çalışıyor.

Askerlerin kontrolü altında yapılan bir seçimle alınan bu sonuç Salvador'da sol muhalefetin onaylamıyacağı çözümlerin bundan sonra hiç geçerli olmıyacağını kanıtlıyor.

20. yüzyıl şiirinin öncülerinden Mayakovski, bir orman bekçisinin oğlu olarak, Gürcistan'ın Bagdali kentinde dünyaya geldi. Kafkasya'nın eşsiz güzellikleri içinde yetişen Mayakovski lise öğrenimine burada başladı. Babasının ani ölümü yüzünden Moskova'ya taşınan genç Mayakovski lise öğrenimine bir süre Moskova'da devam etti. Daha sonra Tatbiki Güzel Sanatlar Akademisine giren Mayakovski henüz 15 yaşında iken Bolşevik Partisinin saflarında yerini aldı. İlk şiirlerini bu dönemde yazan Şair iki kez tevkif edilerek onbir ay hapis yatmıştır. Şiire yeteneğinin olmadığına inanan Mayakovski bir süre şiirden uzaklaşır. Daha sonra tanıştığı dostu

Coşkunun büyük şairi : Vladimir Mayakovski

SOVYET PASAPORTU ÜZERİNE

Şu memur zihniyetini
bir kurt bir kuzuyu paralar gibi
paralamak isterdim,
ve en ufak bir saygı duymadım
bu cinsten belgelere
ömrüm boyunca,
ve cehenneme kadar
yolu var
tüm evrakların derdim.
Ama bu... bu ayrı...
Kompartmanları
birer birer
gözden geçirerek
son derece terbiyeli
bir memur ilerliyor
trenin koridorunda.
Uzatıyor herkes pasaportunu
ve
ben de
küçük
kırmızı renkli
pasaportumu uzatıyorum.
Bazı pasaportlar vardır
güleryüzle karşılanırlar
bazılarıysa zor kurtulur
üzerlerine tükürülmekten.
Aslan başlı İngiliz
pasaportları
örneğin
titiz
bir saygıya hak kazanmışlardır.
Bir Amerikalının pasaportu ise
zat-ı muhteremin
huzurunda derin
bir huşuyla bel kırıp
temennalar saçarak
ve bir bahşiş alır
gibi alınır.
Öküz suya
bakar gibi bakılır
Polonyalıya.
Ve polislere özgü ahmakça bir şüphe
kırıştırır da kırıştırır
alnını memurun:
Polonyalı da neyin nesi?
Nereden çıktı bu yenilikler
coğrafyada?
Ama Danimarka
ve İsveç pasaportları
sadece muntazam
ve alışılmış işlerin hak kazandığı
heyecansız
ve sahipleri gibi sakin
ve soğuk
bir kabul görürler.
İşte çarpıldı gözleri birden
dağlanmış gibi
sayın memurun,
ve kıvrılıp büküldü parmakları
değince alevine
pasaportumun
Ve dokunuyor şimdi
elliyor ürkek ürkek.
Elimdeki pasaport değil de
bir bomba sanki
ya da bir kirpi,
iki yüzü de keskin
bir ustura...
Bilmem kaç metrelik
yirmi dilli
bir çıngıraklı yılanı eller gibi
elliyor.
Hamal,
valizlerimi bedava taşımaya hazır,
bana göz kırpıyor
dayanışma duygusunun
o güzelim keyfiyle...
Jandarma
polise
polis jandarmaya
bakıyor uzun uzun.
Ve şu polis milleti
nasıl da şehvetli kırbaçlar
nasıl
çarmıha gererdi beni
sadece ve sadece
elimde oraklı çekiçli
bir pasaport var diye...
Şu memur zihniyetini
bir kurt bir kuzuyu paralar gibi
paralamak isterdim
ve en ufak bir saygı duymadım
bu cinsten belgelere
ömrüm boyunca,
ve cehenneme kadar
yolu var
tüm evrakların derdim.
Ama bu... bu başka...
Ve daima
gururla çekip çıkaracağım
ceplerimden
pasaportumu:
İyi okuyun sayın baylar
ve gıpta edin:
Yanılmıyorsunuz evet
Sosyalist bir ülkenin
Yurttaşıyım ben.

1929

David Burliyu Mayakovski'ye hiç vakit kaybetmeden şiir çalışmalarına devam etmesini salık verir. 1912 yılında, böylece iki şairin elele vermesiyle Rus fütürizmi doğmuş oldu.

Fütüristler 1917 devrimine tereddütsüz katılmışlar, devrimin başarısı için tüm olanak ve güçlerini seferber etmişlerdir. Mayakovski devrime şiir, desen ve slogan hazırlayarak aktif bir çabanın içinde oldu. 1923 yılında (Sol Sanat Cephesi) dergisini kurmuş ve iki yıl yöneticiliğini yapmıştır. 1930 yılında kendi deyimiyle "kitle çalışmasına geçmek için" aralarında sert tartışmalar olmasına rağmen, RAPP (Rusya Proleterler Yazarlar Birliği'ne) katılmıştır. Gerçekten de Mayakovski bu dönemde bitmez tükenmez enerjisi ile bütün Sovyetleri dolaşmış, sayısız şiir okuma günleri, konferanslar düzenleyerek, halkın uyanışına, devrime katılmasına yardımcı olmuştur.

Mayakovski, daha şiirinin ilk yıllarında, insanları "kanlı bir yürek parçasıyla tedirgin etmenin" peşindedir. Şiir anlayışını bu çerçevede sürdüren Mayakovski'nin amacı küçük burjuva aydınlarını sarsmak, klasik şiir geleneklerini yerle bir ederek, dünyayı yeniden kurmak için amansız bir çaba yürütmektir. O "dünyayı bozguna uğratarak yürümek" istemektedir. O şiirini bireyler için yazmayı yeğlemedi. Onun şiirlerini alanlar

(Devamı 9. sayfada)

İşçinin Sözlüğü

HAZIRLAYAN: FETHİ SAVAŞÇI

DEPRESYON

1) Ruhsal sıkıntı, melânkoli. 2) Kapitalist devresel gelişmede ekonomik bunalım dönemini izleyen evre. Karakteristik nitelikleri şunlardır: Üretimde durgunluk, işsizlik, işçi ücretlerinde düşüklük vb. Biriken mallar maliyetinden aşağı indirimli fiyatla satılır.

DESPOT

Eski Yunanistan'da ve bazı doğu köleci toplumlarında sınırsız iktidara sahip hükümdar. 2) Bizans'ta ilk önceleri imparatora, daha sonra imparatorun akrabalarına ve diğer yakınlarına verilen ad. 3) Zorba, müstebit de denir.

DESPOTLUK

Hiçbir yasa ile sınırlanmayan, uyruklara hiç bir hak tanımayan, zulüm ve istibdata dayalı, keyfi devlet yönetimi sistemidir.

Keyfi tutum ve davranışlarıyla eylem içinde olanlara da toplum içinde "Despotluk yapma!" derler.

DETERMİNİZM (BELİRLENİMCİLİK)

Maddi doğada ve toplumsal gelişim sürecindeki nedensel bağlantıları ortaya koyan felsefe öğretisidir. Diyalektik materyalizm, doğadaki bütün olayların ve toplumsal eylemin nedensellik bağlantıları içinde belirlenimciliğin ispatıdır. Her olayı bir sebep-sonuç ilişkisi olarak tarif eden determinizm insanın bilinçli eylemine de önem verir. Determinizm (Belirlenimcilik), bilim ve pratikçe her an doğrulanmaktadır. Bir de, toplumsal kuruluşların değiştirilmesinde insanların aktif rolünü yadsıyan metafizik ve kaderci determinizm anlayışı vardır ki, bunu Marksizm-Leninizm kabul etmemektedir. Determinizmin karşıtı endeterminzm (Belirlenmezlik)'dir. Bu görüş, doğa ve toplumda objektif yasallığın yürürlükte bulunduğunu kabul etmekte, insan iradesinin hiçbir nedene bağlı olmadığını, içinde bulunduğu koşullarla belirlenemediğini ileri sürmektedir.

Belirlenimcilik, insanın toplumsal ve tarihsel eylemini kavramakta anahtar bir roy oynuyor.

DEVALÜASYON

Ulusal para biriminin altın özelliği cinsinden içeriğini azaltmak ve başka para birimleri (yabancı dövizler) karşısında değerini düşürmektir. Kapitalist ülkelerde enflasyon koşullarında ulasal parayı iç pazarda tutarlığa (istikrara) kavuşturmak amacıyla devalüasyona başvurulmaktadır. Devalüasyon, ulusal paranın, değerini ve satınalma gücünü yitirmesinin bir sonucudur. Ne var ki, kapitalizmin genel bunalımı koşullarında yapılan devalüasyonların enflasyonun giderilmesine ve ulusal paranın tutarlığa kavuşmasına hiçbir yararı olmamaktadır. Tam tersi, ulusal para ile satın alınan malların ülke içi fiyatlarının yükseltilmesi, halkın yaşayış düzeyinin kötüleşmesine yol açmaktadır.

Uluslararası 35. Batı Berlin Film Festivalinin ardından

15 Şubat'ta başlayan geleneksel Berlin Film Festival'i 11 gün süren yoğun bir programdan sonra 26 Şubat'ta sona erdi. İlki 1951 yılında düzenlenen festival, daha sonraki yıllarda soğuk savaşın izlerini taşımış ve Batı Berlin'i kapitalist sistemle bütünleştirme çabalarının bir aracı olarak egemen güçlerce kullanılmak istenmişti. Sonraları sosyalist ülkelerin ve Üçüncü Dünya Ülkeleri'nin de gittikçe artan katılımıyla önemli bir kültür forumuna dönüşen Festival, uluslararası planda etkili ve ileri bir konuma ulaşmıştır.

Geçen seneki festivale 600 civarında film katılmıştı. Bu seneki katılımın da aynı civarda olacağı festival öncesinde tahmin ediliyordu. Katılan film sayısı festivale verilen önemin bir göstergesi sayılsa da, böylesine yüksek bir katılımın olumsuz kimi sonuçlara yol açacağını da unutmamak gerekir. Artan film sayısına bağlı olarak, festival hakkında genel bir yargıya varmak da giderek zorlaşıyor. 10 günlük kısa bir süre içerisinde, tüm günleriniz boş olsa ve günde 5-6 film seyredebilseniz bile, yine de festival hakkında kısıtlı bir kanaate ulaşabiliyorsunuz. Buna ilaveten, düzenleme komitesinin eksik bir yanına da değinmekte yarar var. Festival öncesinde, yarışmaya katılan filmler -ki bunların sayısı 25 civarında- dışındaki diğer filmler üzerine ayrıntılı bilgi edinmek hemen hemen imkânsız. Böyle olunca da, festival öncesinde insan kendini tam anlamıyla içinden çıkılmaz bir durumda hissediyor.

Bu seneki festivalde, birinciliği İngiliz yapımı bir filmle birlikte paylaşan Demokratik Alman Cumhuriyeti yapımı "Die Frau und der Fremde" adlı film, mutlaka seyredilmesi gereken güzel bir eser. Leonard Frank'ın "Karl und Anna" adlı öyküsüneden beyaz perdeye aktarılan film, I.Dünya savaşı sırasında esir düşen Alman askerleri Richard ve Karl ile Richard'ın karısı Anna arasındaki ilişkileri ele alıyor.

Filmin belirleyici niteliğinin savaş aleyhtarlığı olmasına rağmen, savaş filmde doğrudan gösterilmiyor. Ana tema olarak savaşın insanlar ve aralarındaki ilişkiler üzerindeki etkileri işleniyor. Yönetmen Rainer Simon. savaşı insan ruhunun yıkımına ve insanın kişiliğinin yok olmasına sebep olan bir tehlike olarak göstermeyi önemli bulduğu için bu tür bir anlatım yolunu seçtiğini söylüyor. Değişik anlatım tarzı ve tutarlı politik yaklaşımı ile R. Simon'un birincilik ödülünü gerçekten hakettiğini bir kere daha vurguluyor ve okuyucularımıza sinamalarda gösterime girmesi halinde bu filmi mutlaka görmelerini tavsiye ediyoruz.

"Kadın ve Yabancı" filminde Kathrin Waligura ve Joachim Lâtsch

Demokratik Alman filmi "Kadın ve Yabancı"

Emekçileri doğrudan ilgilendiren bir diğer gösteri de Arsenal sinemasındaydı. Peşpeşe gösterilen iki belgesel film, Avustralya'daki ve İngiltere'deki maden işçileri grevleri ile ilgiliydi. Konusunun da güncel olması nedeniyle burada özellikle "Hangi Taraftasın" adlı İngiliz filminin üzerinde durmak istiyoruz. Yönetmen Ken Loac, hem İngiltere'de II. Dünya Savaşı'nın bitiminden bu yana en önemli olayı incelemiş, hem de filmin adından da anlaşılacağı gibi bu büyük toplumsal olayda bir tarafın, maden işçilerinin yanında yer alarak politik tavrını ortaya koymuş. Filmin gösteriminden sonra, yönetmen ve grev bölgesinden gelen işçiler seyircilerin sorularını cevaplandırdılar. Daha sonra da grevcilere yardım için sembolik da olsa para toplandı.

Zeki Ökten'in yönettiği "Pehlivan" isimli film, festivalin yarışma bölümünde, bir gün içinde iki defa gösterildi. Tarık Akan, bu filmdeki rolüyle özel ödül kazandı. Film, Berlin'deki Türkiyelilerin yoğun ilgisiyle karşılaştı.

(Devamı 8. sayfada)

MANŞET

Duyduk — duymadık,
Gördük — görmedik,
Dedi — demedi demeyin.

Hazırlayan: Şanar Yurdatapan

Gazeteci olabilir misiniz?

"Ah ulan ah, o da öyle mi yazılır? Ben olsaydım şöyle yazardım, böyle yazardım" diyor musunuz? Haydi öyleyse, hodri meydan! Gelecek sayıdaki bu sayfayı sizin buluşlarınıza ayıracağız. Deneyin kendinizi bakalım. Kim bilir belki içinizde gizli bir "Gazetecilik mikrobu" yatıyordur da bir gazeteye kapağı atıp köşeyi dönüverirsiniz? Ama önce buyurun sınava:

"Bir fabrika kapanmak üzere, 130 Türk işçisi de işsiz kalacak. Fabrikanın etrafa sağlıkça zararlı bir gaz çıkardığı saptanmış." Haber bu. Bir de foto var. Uydurun bakalım gerisini... Bir "Renkli" muhabiri olsaydınız, bu haberi nasıl şişirirdiniz? Hangi gazetede olduğunuzu da ekleyin. (Birden fazla gazete için ayrı ayrı yazılar da yollayabilirsiniz.) İYİ ŞANSLAR...

İğneyi kendime:

Geçen sayıdaki yazıyı aynen yukarıdaki gibi noktalamıştık... Vallahi sizi bilmem ama, benim gazeteci filan olamayacağım aşikar!.. İnsan böyle bir çağrı yapıp okuyucudan yazı isterken, en basitinden bir hesap yapar: Bir dahaki sayı hangi tarihte çıkacak? Yazıyı hangi tarihte teslim etmem gerek? Ona göre, en geç hangi tarihte mektupları almalıyım ki, bana da yazıyı hazırlayacak zaman kalsın... İşte bunları iyi hesaplamadan işe koyulursan, böyle rezil olursun... aynen de böyle oldu. Daha geçen yazıyı okuyalı bir iki gün oldu-olmadı, telefon geldi: Aman gelecek yazıyı istiyoruz! Eh —madem sizin buluşlarınız ancak gelecek sayıya yetebilecek, o zaman gayret bize kalıyor demektir... Ama gelecek sayıya AYNI KONUDA yepyeni buluşlar bekliyoruz hep birlikte— hepimizden, anlaştık mı? Haydi bakalım, bir göz atalım anlışanlı Türk Technicolar basınına:

Tercüman

Yeşiller yüzünden işsiz kaldılar

130 Yurttaşımız artık birer işsiz!.. 130 yuvanın bir daha bacası tütmeyecek!..

Yeşiller her yaptıkları şirretliği bir daha gösterince, "sağlığa zararlı gaz çıkardığı" iddia edilerek kapatılan fabrikanın acısını resimde görülen yurttaşlarımız ve çoluk-çocukları çekecek... İşsiz kalan işçilerimiz: "Bu Yeşillere DUR diyecek yok mu? Çoluk çocuğumuzun ekmeğiyle oynanmaya ne hakları var" diyorlar. Resimde "Dışı yeşil içi kızıl" yeşilleri protesto eden işçilerimiz görülüyor.

Hürriyet

Alamana ders verdik!

"Sağlığa zararlı gazlar yayarak çevreyi kirlettiği" gerekçesiyle çalıştıkları fabrika kapatılarak işlerinden olan 130 Türk işçisi: "Ne yapalım, Allah sağlık versin. Bir kapı kapanır, öteki açılır; yeter ki insan inancından sapmasın, Allah yolundan ayrılmasın." diyerek bütün Almanların parmak ısırdığı bu çilekeş işçilerimizin alicenapliği karşılıksız kalmamış, durumla yakından ilgilenen Bonn ticaret ateşeliği aracılığıyla, bu işçilerimizin çıkış tazminatları Keban ortaklık payı senetlerine yatırılmıştır. Fotoğrafta "Keban Barajı"na ortak olmanın sevinciyle uçan mutlu yurttaşlarımız görülüyor.

GÜNAYDIN

Adaletin bu mu Alamanya?

Olur mu böyle — olur mu? Almanya size de kalır mı? Ne umutlarla gelmişlerdi, nasıl dönüyorlar? Yıllar önce tren istasyonlarında bando ile karşılanan işçilerimiz artık yüzer-beşyüzer atılıyorlar işlerinden... İşte buyurun, bir örnek daha!.. Güya çalıştıkları fabrika sağlığa zararlı gazlar çıkarıyormuş... Bu yüzden kapanıyor ve 130 işçimiz kapının önüne konuyor... Bu muydu 1. Dünya Savaşı'ndaki silah arkadaşlığımız? Bu muydu NATO ortaklığımız? Bunların hesabını kim soracak?

Milliyet

Anavatan yolcuları!

Alman sanayiinin bir türlü içinden çıkamadığı bunalım, her geçen gün birçok işçimizin daha yurda dönmesine neden oluyor... İşte "sağlığa zararlı gazlar yaydığı" bahanesiyle kapanan fabrikadaki 130 Türk işçisi: "Yeter artık gurbetin kahrı" diyorlar ve geleceğine umutla baktıkları vatanlarına dönüyorlar... Öte yandan gelecek günlerde HANNOVER fuarının özel davetlisi olacak olan Başbakan Özal ve heyetinin, işçilerimizin benzer dertlerine kesin bir çözüm getirmek amacıyla Alman işverenleriyle görüşmeleri bekleniyor.

TAN

En çok o üzüldü

Çalıştıkları fabrikanın "sağlığa zararlı gazlar çıkardığı iddiasıyla kapatılınca işsiz kalan 130 Türk işçisinin Türkiye'ye dönmeleri ihtimali üzerine üzüntü krizleri geçiren 22 yaşındaki güzel Beate "Onlar benim en iyi dostumdu, can yoldaşımdı... Şimdi onlarsız ben ne yaparım, benim ekmek paramla oynamayan kimin na hakkı var?" demiştir. Fotoğrafta üzerinden harap olan Beate'nın harap olmadan önceki hali görülüyor...

Haydi artık sira sizde ...

"Boyalı basın değil mi, uydur uydur yaz!.." Ben gerçekten umutluyum, şu sayfaya yazdıklarımın daha üstünde yazılar geleceğine... (kopya çekinin kağıdını alırım haaa, herkes yeni birşeyler bulacak.)

Hodri meydan gönüllü gazeteciler, görelim —biraz da— sizi!

....

....

....

....

....

....

Heinrich Böll ve Katherine Blum'un Çiğnenen Onuru

Heinrich Böll

ORHAN GÖKÇE

Dayanışma'nın bu sayısında, okurlarımıza, Nobel edebiyat ödüllü Alman yazar Heinrich Böll'ün Türkçeye iftira olarak da çevrilen, orjinal adı "Die Verlorene Ehre der Katharina Blum" (Katherina Blum'un çiğnenen Onuru) olan romanını tanıtmak istiyoruz.

1970'li yılların Almanya'sında Baader-Meinhof çetesinin terör eylemleri ile çalkalandığı yıllardır. Alman polisi bu örgüte karşı büyük bir savaş başlatmış, örgütün başta lider kadrosu olmak üzere bir çok elemanını eline geçirmiştir. Ama bu durum tekelci sermaye çevrelerini tamamen rahatlatmış olmaktan uzaktır. Onlar kendi geleceklerini daha da garanti altına almak için bir dizi planların ve tertiplerin peşindedir. Baader-Meinhof çetesi etkisizleştirilmiştir ama sosyalizm mücadelesi kitleler açısından hâlâ diriliğini sürdürmekte "asıl tehlike" olarak durmaktadır. Toplum psikolajisini iyi tahlil eden tekelci çevreler Baader-Meinhof şokunu kendi yararlarına alabildiğine kullanma konusunda insan hak ve özgürlüklerini hiçe saymakta, masum insanların en mahrem hayatlarını da kitle iletişim araçları üzerindeki alabildiğine denetimiyle didik didik edebilmektedir.

Heinrich Böll'ün bir sinema filmi izler gibi okuduğumuz bu romanı bize Amerika'nın soğuk savaş yıllarındaki McCarthy dönemini anımsatmaktadır.

Yazar "özgür" bir ülkede insanlığın hizmetinde olması gereken teknik araçların tekelcilerin denetiminde nasıl da insanları mutsuz edişini "Katharina Blum'nun Çiğnenen Onuru" ile okuyucunun gözleri önüne sermiştir. Başta GAZETE olmak üzere bu ağın denetimi ve korkusu içindeki insanların ruhsal durumlarına değinen yazar, çeşitli soru yöntemi ile okuyucu ve kendisi arasında sıcak bir bağ kurarak olayların daha da kavranmasına yardım etmekte, sorulara okuyucu ile birlikte cevaplar aramaktadır.

1970'li yılların Almanya'sındaki bu toplumsal ve siyasi olaylara yazar, Katharina Blum adındaki bir genç kadının yaşamından yaklaşmaktadır. Katharina Blum her gün karşımıza çıkan olağan insanlardan biridir. Yalnız yaşamakta, işinde dikkatli, birlikte çalıştığı insanlarla uyumlu bir kişidir. Mutsuz bir evlilik geçirmiş, kendini işine vermiş ve başarılı da olmuştur. Kendi kendine yeterli, mutlu bir kadın olan Katharina Blum'un yaşamının altüst oluşu bir yakınının verdiği danslı bir partiyle başlar. Bu partide kadın Ludwig Götten adında bir gençle tanışır ve arkadaş olurlar. Tanıştığı bu genç adamla geceyi birlikte geçirirler. Ama bu adam polisçe aranmakta, adam öldürmek, banka soymak ve askerden kaçarak Alman ordusunun itibarını zayıflatmakla suçlanmaktadır. Polisler adamın izini bulmuşlar, geceyi Katharina Blum'le birlikte geçirdiğini tespit etmişlerdir. Ancak bu durumun farkına varan adam, kadının da yardımıyla polislerin elinden kurtulmayı başarır. Böylece olayların örgüsü de başlamış olur. Kadın gizli örgüt üyesi olmak, azılı komünistlerle işbirliği yapmak ve hatta örgüt yöneticisi olmakla suçlanır. Soruşturma sırasında polisin hoyratça ve aşağılayıcı tavırları kadının dünyasını altüst etmeye yeter. İşin bu aşamasında "GAZETE" ortaya çıkar ve Katharina Blum'un yaşantısı yalan ve iftiralarla hergün gazetinin manşet haberini oluşturur. Gazeteye göre Katharina eskiden beri komünisttir ve komünistlerle ilişkisi vardır. Hatta onun savaşta sakat kalan babası da eski ve azılı bir komünisttir. Çünkü Gazete, yaptığı bir "inceleme" ile günün birinde Katharina Blum'un babasının bir köylüye "Bu sosyalizm de sanıldığı kadar kötü birşey değil herhalde" dediğini tespit etmiştir. Ayrıca Kathari'na'nın hâlen yanlarında çalıştığı bir sanayi avukatı olan Bay Bloma'nın mimar karısı da okul yaşamında "Kızıl Trude" olarak bilinmektedir. İşte "bu önemli bulguları tesbit eden" gazeteye göre Katharina bir komünisttir ve hak ettiği cezaya mutlaka çarptırılmalıdır. Gazete yalnız bu "bulgularıyla' yetinmez elbette. Uydurduğu masabaşı yalanlarla Katharina'nın evine her gece erkek misafir kabul ettiğini ve onun kötü bir fahişe olduğunu da manşet haberleri arasında sunar. Katharina Blum artık meşhur olmuştur. Hergün kendisine telefon gelmekte, iğrenç aşk teklifleri yapılmaktadır.

Bir ülkede basın tröstlerinin neler yapabileceğini somut olarak görmek, Almanya gibi "özgür" bir ülkede kişi hak ve özgürlüklerinin ne kadar güvence altında olduğunu kavramak istiyorsak, Heinrich Böll'ün bu çarpıcı romanını okumalıyız.

(Baştarafı 7. sayfada) BERLİN FİLM FESTİVALİNİN

Zeki Ökten şimdiye kadar olan filmlerinin aksine, değişik bir konuyu seçmiş. 600 yıllık bir geleneği olan Kırkpınar güreşleri filmin temel konusu. Bir kasaba delikanlısı olan Bilal'ın yaşadığı ekonomik bunalımdan ötürü Kırkpınardaki yağlı güreş oyunlarına katılması ve olay örgüsü içinde Bilal'ın umutlarının yavaş yavaş tükenmesinin seyirciye çok usta bir sinema diliyle verilmesi ilgi çekiciydi. Ancak hemen belirtelim ki, Kırkpınar gibi 600 yıllık bir geleneği tanımayan Avrupa seyircisine Pehlivan çok ilginç gelmiyor. Ayrıca Bilal ve çevresindeki yaşanan ekonomik bunalım bazı kopukluklar gösteriyor. Anladığımız kadarıyla "bazı kayıtlar" bu sorunun daha açılmasına engel olmuş. Buna rağmen Pehlivan'ı son zamanlarda oldukça başarılı örneklerini seyrettiğimiz Türk sinemasının başarı hanesine yazmak gerekir.

Adı geçenler dışında haliyle görülmesi ve gazetemiz sütunlarında yer alarak okuyucularımıza tanıtılması gereken daha birçok film var. Ancak bu yazımızdaki esas amaç olan, olanaklarımız çerçevesinde okuyuculara Berlin Film Festivali'nin tarihçesini ve önemini belirtme ve de önümüzdeki Festival dönemlerinde sizler tarafından değerlendirilmesi gereken bir fırsat olarak gösterme çabası gözönüne alındığında, görevimizi biraz olsun yerine getirdiğimize inanıyoruz.

POLİTİKADA SEYYAR SATICILIK DÖNEMİ

(Baştarafı 1. sayfada)

partisinde en büyük Özal yine Turgut olacak, faşist rejimin icra organı başkanlığını da daha uzun süre o cebinde taşıyacaktır.

Yalnız bir karanlık nokta var: Özal, Reagan'dan, K. Evren için istenilen Amerika davetini sahiden kopardı mı, koparamadı mı?

Özal ve yönetiminin zaten çoktan çıkmış foyası büsbütün ayyuka varıp emekçi halkın uğradığı silahlı soygundan pay alma kavgası burjuva içinde kızıştıkça, içeride iş bitirmek için her anlamda dış destek sağlamaya çıkmanın böylesine hayasız tezahürleri giderek daha da sıklaşacak, olağanlaşacaktır.

Türkiye'de siyasetin bu ölçüde seviyesizleştiği, politikacısı ve basınınca elbirliğiyle bu kadar seviyesizleştirildiği, şimdiye kadar görülmemişti. Bunun, bizim ilerici aydınlarımızın pek sevgili, kadim babadostları Atatürkçü ordunun fiilen işbaşında olduğu bir döneme rastlaması gerçekten ibretamizdir. Eğer onlarda ibret alınacak hâl kaldıysa!

TÜRKİYE'DE GREV SERBEST

(Baştarafı 1. sayfada)

olarak ihbar edip grevci işçileri tutuklattırabiliyor. PTT gecikmeleri böyle bir "grev hakkını" bile düşürüyor. Hükümet "gerekçe göstermeksizin" grevi erteleyebiliyor. Grevci işçiler grevi evlerinden izlemekten başka birşey yapamıyorlar. Grev sürerken bile YHK o işyeri için ücretleri tayin edebiliyor. Herşey bir yana, sonuçta bir "sözleşme" imzalanıp bir "ücret artışı" sağlansa bile bu artış YHK' nun verdiği "ücret zammını" veya hükümetin belirlediği hadleri aşıyorsa, uygulanmıyor. Yani grevin "hak" olmasının da, kullanılmasının da, sonuçlarının da bir hükmü yok. Olsa da bir olmasa da. İşçiler için böyle. Ama olsun, yine de iyi oluyor; işverenler için de böyle.

Grev bir "işveren hakkı" haline geldiği için Türkiye'de tamamen serbest! Dileyen, "akıntıya kürek çekmek isteyen" herkes greve gidebiliyor. Yeter ki herhangi bir kazanç ummasın!

Bu tam bir ortaoyunudur. Sarı Şevket, sarı sendikacılar, sarı grevler bu oyunun aktörleridir. Toplusözleşme ve grev hakkı üzerine ne söyleniyorsa, hepsi bir aldatmaca, alavere dalaveradır.

Fakat şunu da tespit etmekte yarar var. "Anayasa ve kanunlar çerçevesinde" ve "işverenlerin çıkarları dairesinde" grev yapmak serbesttir(!) ama gerçek anlamda, yani, işçilerin haklarını söke söke almak amacıyla yapılacak GREV de serbesttir. Evet serbesttir!..

Yeter ki işçi sınıfı istesin ve yapsın.

Yapdı da olmadı mı?..

Evet, işçi sınıfı yeter ki istesin.

"İşçi sınıfının mücadelesi önlenemez" sözü boşuna söylenmemiştir fakat bu anlamda söylenmiştir.

İHBARCILIK

(Baştarafı 1. sayfada)

kötü birşey. Namussuzluk, ahlaksızlık, hayvansılık, ihanet, kalleşlik vb. gibi kavramlarla eş anlamlı hatta daha da kötü bir anlamı var. En aşağı bir soysuzlaşmayı ifade ediyor. Kimsenin kolay kolay yanaşamayacağı, göze alamayacağı bir durumdur ihbarcılık.

Ancak rejim bunun çaresini kendince buldu. İhbarcılara gerekirse ceza verilmeyecek. Ardından bunların "içerde ve dışarda, güvenlikli" görevlere atamaları yapılacak. Bol maaş alacaklar ve devlete yardımları sürekli kılınacak. Yani MİT' çi olacaklar.

Böyle bile olsa, ömrünü "ihbarcı" biri olarak yaşamak zordur. Devlet bunun da çaresini buldu. Bakanlar kurulu ihbarcıların kimliğini değiştirip yeni kimlikler verecek. Dahası, artık yaşanamaz hale gelmiş suratlarıyla yaşayamayacakları da bilindiği için, estetik ameliyatla suratları değiştirilecek.

Bütün bunlar şaka değil, gerçeğin ta kendisi. Bugünkü Türkiye. Nasıl anlarsanız anlayın. Ama şu belli ki, ihbarcılık insan için en aşağılık bir durumdur. Kimliği ve surati değiştirilse bile "ihbarcı" aynen kalacaktır. Kendi kendisiyle başbaşa kalması bile ızdırapların en büyüğüdür.

Kanun böyle çıkar veya çıkmaz. Bu hiç önemli değil. Böyle düşünülmüş olması bile şu anda Türkiye'nin içinde bulunduğu vahim durumu anlatmaya yetiyor.

SAVUNMA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASINA HAYIR

(Baştarafı 1. sayfada)

yeni üsler, nükleer, kimyasal silah depoları teklif ediyor. ABD jandarması olarak yeni görevler üslenmeyi öneriyorlar. Genel Kurmay Başkanı bu uğursuz pazarlıkta, Pentagon'la mutabık kalmış olacak ki, bir "Liyakat nişanı" ile geri geldi. İç ve dış basında, Yunanistan'dan sökülecek ABD üslerinin Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'na taşınacağı, Türkiye'nin, ABD için öneminin şimdi daha da arttığı haberleri yoğunlaştı."

Açıklamanın daha sonraki bölümünde aynı tarihlerde IMF heyeti ile Ankara'da sürdürülen pazarlıklara değinildi ve şöyle denildi:

"Sol Birlik'te güçlerini birleştiren bizler, halklarımızın tüm demokrasi, barış yanlılarını uyarıyoruz, göreve çağırıyoruz. Halklarımızı biri ekmeğinden işinden eden, öbürü hem canından, hem lokmasından eden emperyalizmin bu iki kölelik zincirini kırmak gerekiyor. Kırmak gerekiyor çünkü halkı ezen, ülkeyi köleleştiren bu zincirler, faşist rejime ABD, IMF, NATO desteği sağlamaya yarıyor. Cunta'nın başa geldiği gün IMF'ye sadakat yemini etmesi, ayağının tozuyla ABD Savunma İşbirliği Anlaşması'nı imzalaması rastlantı değildir. Bu rejime karşı olan, demokrasi isteyen herkes bu iki anlaşmanın yenilenmesine karşı çıkmalıdır.

'Bugün durumun 5 yıl öncesine göre daha mı iyidir?' sorusuna 'HAYIR' yanıtı veren her yurttaş, yeni IMF anlaşmasına da 'HAYIR' demelidir.

'Ülkemizin başındaki savaş tehlikesi bugün daha mı azdır?' sorusuna 'HAYIR' yanıtı veren herkes ABD Savunma İşbirliği Anlaşması'nın yenilenmesine 'HAYIR' demelidir.

SOL BİRLİK'te güçlerini birleştiren bizler, barış ve demokrasi isteyen tüm güçleri, partileri birlikte mücadeleye çağırıyoruz."

SARTZETAKİS

(Baştarafı 1. sayfada)

na göre ilk iki turda üçte iki çoğunluğun sağlanamaması halinde, üçüncü turda mutlak çoğunluk cumhurbaşkanı seçilmek için yeterli oluyor. Üçüncü turda da cumhurbaşkanı seçilmemesi halinde ise genel seçimlere gidiliyor.

PASOK ve YKP'nin desteklediği Sartzetakis, 1963 yılında solcu milletvekili Lambrakis'in faşistler ve lumpenler tarafından öldürülmesi olayını tüm baskılara karşın açığa çıkarmış ve bu olay daha sonra Kazancakis'in ünlü "Ölümsüz Z" romanına konu olmuştu. Sartzetakis daha sonra 1967 yılında iktidarı ele geçiren faşist Albaylar Cuntası tarafından tutuklanmış ve bir yıl hapis yatmıştı.

Sartzetakis'in cumhurbaşkanlığına seçilmesi, komşumuz Yunanistan'daki demokrasi güçlerinin yeni bir zaferi olarak ele alınmalıdır.

MAYAKOVSKI

(Baştarafı 7. sayfada)

dürtüsü ile yazıldı. Mayakovski, çağının çalkantıları içinde kıvranan burjuva aydınlarını. tutkulu ve gözüpek bir çağrıyla yenilenmeleri için kışkışkırtır. Ondaki bu ihtilalci coşku devrime olan inancın, kitleleri bilinçle devrime çağırmanın bir yöntemidir.

Mayakovski, en gürültülü tantanadan en basit günlük konuşmaya bir tek satırda görülmedik bir yumuşaklıkla inmesini bilen bir dil ustasıdır.

Devrim Mayakovski'ye birçok şey verdiği gibi kendini yenileme imkanını da sonuna kadar tanımıştır. Ama onun ozan yüreği, hep çağını azımsayan ve yetinmeyen bir ruh çırpıntısı içinde arayan bir ozan olarak kaldı. Bu karmaşık ruh hali onun kendi yaşamına kendi eliyle son vermesiyle noktalandı. Ama o, 20. yüzyılın şiirine soluğunda bereket taşıyan bir şair olarak, şiirleri işçi sınıfının bitmez tükenmez kaynağı ve bilinç taşıyıcısı olarak işlev gördü. Ölümünün 48. yılında işçi sınıfının bu büyük ozanını saygı ile anıyoruz.

TÜRK MİLLİYETÇİLİĞİNDEN SEÇME SÖZLER

(Baştarafı 2. sayfada)

yet Türk halkı kurtuluş savaşını kazandıysa, bunda Yunanlı komünistlerin de payı vardır. Bugün hem Türkiye, hem de Yunanistan kapitalisttir ve NATO üyesidir. Bu iki ülke arasında karşılıklı olarak körüklenen milliyetçilik, iki ülkenin halklarının dostluğuna zarar vermektedir. Her iki ülkenin egemen burjuva zümreleri ve onların devletleri kendi çıkarları için milliyetçiliği körükleyerek iki halkı birbirlerine düşman ediyorlar. Ayrıca NATO ülkesi olarak ABD'den aldıkları yardım konusunda Türk burjuvazisinin Yunan düşmanlığı, "milliyetçi bir dilencilik" biçimindedir. Türk milliyetçiliği bir yandan Türkleri üstün millet vb. gösterirken, tam bir dilenci edasıyla ABD'ye avucunu açmıştır ve bu dilenciliğini Yunanistan düşmanlığıyla birlikte sürdürmektedir. Aynı şekilde Yunanistan Ortak Pazara üye olduğu için Türk burjuvazisi hasetten çıldırmaktadır.

AYIDAN POST, MOSKOFTAN DOST OLMAZ!

RUSYA'da 1917'de işçiler ayaklanıp işçi sınıfı devrimini yapmışlar ve dünyanın ilk işçi devletini kurmuşlardır. Ayrıca ülkede bütün ezilen halkları özgürlüğe kavuşturmuşlardır. İşte Ruslara karşı kullanılan bu dost-post lafı Türk burjuvazisinin antikomünist ve antisovyet propagandasının bir tekerlemesidir.

Fakat herkes biliyor ki, Türkiye'nin kurtuluş savaşı Sovyetler Birliği'nden gelen silahlarla, paralarla, erzaklarla kazanılmıştır. Niçin onlardan dost olmayacakmış? Onlar, yani Ruslar dahi bütün Sovyet halkları —100 kadar değişik milliyetten oluşan tüm Sovyet halkı— bütün dünya halklarının 68 yıldır en büyük dostudur, yardımcısıdır. Türk gericiliğinin "dost olmaz" dediği insanların alın terinden, emeklerinden, nafakalarından kesilmiş silahlar, paralar ve erzaklar sayesinde biz ulusal kurtuluş savaşımızı kazandık. Sadece biz mi, bağımsızlık mücadelesi veren bütün mazlum uluslar, bütün halklar Sovyetler Birliği'nin yardımları sayesinde, onun karşılık beklemeyen çabaları, yani GERÇEK DOSTLUĞU yardımıyla başarıya ulaşmışlardır. Bağımsızlıklarını elde ettikten sonra da bu genç devletlerin en büyük dostu Sovyetler Birliği olmuştur. Onlara sanayi kurmuştur, teknik eleman vermiştir, para ve kredi vermiştir. Türkiye'deki sayısız Sümerbank fabrikası Sovyet yardımıyla kurulmuştur. Türkiye tam olarak emperyalizmin güdümüne girdikten sonra bile, Sovyet yardımlarıyla muazzam fabrika kurulmuştur. Örneğin Türkiye'nin en büyük fabrikası 18 bin işçili İskenderun Demir Çelik, ikinci en büyük fabrikası Seydişehir Aliminyum Fabrikası ve en büyük petrol rafinerisi (Ali Ağa) ile en büyük şişe cam fabrikası (Çayırova) ve daha birçok fabrika Sovyet yardımıyla kurulmuş ve işletilmiştir. Bugün de enerji sorununa en büyük çare olacağı gösterilen doğal gaz Sovyetler Birliği'nden ve Bulgaristan üzerinden gelecektir. Buna karşılık Amerika ve diğer Batılı büyük kapitalist devletler Türkiye'yi sömürmektedirler. Yani asıl dostumuz, Türk burjuvazisinin "dost olmaz" diye göstermeye çabaladığı Sovyetler Birliği'dir.

ERMENİ KOMİTACILAR!

TÜRK milliyetçiliğinin başka şoven sözleri de vardır. Örneğin Ermeni Komitacıları bir küfür olarak kullanılır. 1915'de Anadolu'nun doğusunda özgürlük için mücadele eden Ermeni gerillalarına bu ad verilmişti. Sonuçta iktidarda olan İttihak ve Terakki Partisi şefleri 1 milyon Ermeniyi kitle halinde KATLETTİLER. 2 milyon kadarını da sürdüler. Böylece tarihin en korkunç soykırımlarından birisini uyguladılar. Bunu yapan Osmanlı yönetimiydi, ardından kurulan Türkiye Cumhuriyeti ve onun lideri Mustafa Kemal, bu katliamı telin etmedi. Tersine, çeşitli yollardan bu jenositi akladı.

Bugün de hâlâ Türkiye Cumhuriyeti yani bu Türk devleti ve onun sahibi olan Türk burjuvazisi, basın organlarına varıncaya dek, bu jenositi aklamakta onu "Birinci Dünya Savaşı'nın bir gereği" gibi görmekte, veya inkardan gelmektedir. Bugün Ermeni teröristlerin eylemlerinin kimin tarafından yönetildiği bellidir, bunlar Batı'dan kaynaklanmaktadır. Nitekim de K.Evren faşizminin işine yaramaktadır. Son Paris duruşmalarında Türkiye'de kopartılan şamata da buradan bellidir.

Evet, Ermeni teröristlerinin eylemlerini reddediyoruz, ama Osmanlı yönetiminin Ermenileri kitle halinde katlettiğini, sonraki Türkiye Cumhuriyeti'nin de bu katliamı kınamayarak ona sahip çıktığını biliyoruz ve tarihin en korkunç katliamının sonuçlarını Türk egemen sınıflarının bu insanlık suçundan dolayı lanetliyoruz. Bu katliama şu veya bu şekilde sahip çıkan bugünkü Türk devletini ve onun yöneticilerini de...

TÜYÜ BOZUK!

BİR başka şovenist söz de, özellikle Bulgaristan, Yugoslavya göçmeni Türkler için kullanılır. Bu yurttaşların çoğu sarışın ya da kumral oldukları için halk içindeki yaygın şovenist hatta ırkçı şartlanma nedeniyle, pekçok kimse onlara "Tüyü Bozuk" der, "Titocu" der, "Muhacir Gavuru" der, "Yarı Gavur" der, "Sütü Bozuk" der, "Kanı karışık" der... vb.. vb...

Şimdi burjuvazinin şamatası ile Bulgaristan'daki Türkler meselesini gündeme getirilmesi ve kamuoyunda Bulgaristan aleyhtarı bir havanın güdümlü ve sistemli olarak yaratılmasıyla kitlelerdeki derin milliyetçi şartlanmalar bu tarafa yöneltilmiştir. Ama aynı milliyetçilik, Balkan ülkelerinden göçmüş olup TC vatandaşı olan yurttaşlarımıza karşı yukarıda sözünü ettiğimiz "Tüyü Bozuk" vb. lâflarla geçerliliğini korumaktadır. "Tüyü Bozuk" diye göçmen yurttaşlara antipati duyanlar, şimdi de antikomünist şartlandırmalarla ve yürütülen yalan, iftira, tezvirat kampanyasıyla sosyalist Bulgaristan'a karşı kışkırtılmaktadır. Ayrıca bu, "Tüy meraklılarına" hatırlatmak gerekir ki, "En Büyük Türk" diye belledikleri Atatürk de bir "Tüyü bozuk" tu. Kendisini Atatürkten sonra gelen ikinci büyük Türk gibi gören Kenan Evren de bir "Tüyü Bozuk"tur.

Gerçek Gazetesi'nin Şubat 1985 tarihli 233'üncü sayısında alınan bu yazının ikinci kısmı gelecek sayımızda yayınlanacaktır.

CUNTA'NIN DESTEK ARAYIŞLARI SÜRÜYOR

(Baştarafı 1. sayfada)

Özal'ın gezisini protesto ediyor.

Altı partinin oluşturduğu Sol Birlik, bir "Çağrı" yayınlıyarak, faşizme karşı olan herkesi, başta Türk ve Kürt göçmen işçiler olmak üzere, Alman barış ve demokrasi güçlerini de Özal'ın gezisini protesto gezisine katılmaya davet etti. Özal'ın temaslarının ana konusunun Cunta'ya destek sağlamak olacağı belirtilen Sol Birlik'in Çağrı'sında daha sonra şöyle denildi.

"Özal'ın ve arkasındaki faşist cuntanın bu desteğe gerçekten büyük ihtiyacı vardır. Çünkü Cunta ve sivil hükümeti giderek daha derin bir yalnızlığa gömülmektedir. Aleti olduğu emperyalizmin savaş kışkırtıcısı, halkların gelişmesine set çekici, gerici politikasıyla komşu ülkeler arasında yalnızdır, bölge halkları arasında yalnızdır; dünya demokratik kamuoyu önünde suçlu sandalyesinde yalnızdır. Nihayet bile bile geliştirilmiş destabilizisasyonun ürküttüğü yığınların bir süre için destekler görünmesine karşın, izlediği halk düşmanı politikasının meyvaları ortaya serildikçe, bu desteğin her gün biraz daha yitirilmesiyle, Cunta ve sivil hükümeti asıl kendi halklarının karşında yalnızdır."

Daha sonra halk düşmanı insanlık dışı rejimin çeşitli uygulamalarını özetleyen Çağrı metninin son bölümü aynen şöyle:

"Faşist generaller ve Özal hükümeti, halkın karşısında yitirdiklerini Batı'nın ileri kapitalist ülkelerinin iktidarlarından sağlayacakları ile örtme peşinde kendine destek aramaktadır, arayacaktır.

Bu olanak, faşist Cuntaya ve onun hükümetine tanınmamalıdır.

Demokrasi ve barış güçleri, Alman halkı!

Kohl hükümeti en başından beri Cunta'yı desteklemiş, onun insan haklarını çiğneyen uygulamalarına ve cinayetlerine sessiz kalmış, suç ortağı olmuştur. Bu politikaya son verilmesini, Evren-Özal çetesine verilen her türlü Alman yardımı ve desteğinin kesilmesini sağlamak için Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmanı güçlendir. Demokrasi düşmanı Özal'ın gezisini protesto girişimini destekle.

Türk, Kürt göçmen işçiler!

Ülkeyi işsizlik ve pahalılıktan yaşanmaz hale getiren, bizleri burada yabancı düşmanlığı, ayrımcılık, işten atma ve zorla geri gönderme girişimlerine karşı tek başına bırakan, üstelik "Almanya en iyi müttefiklerimiz" diye alkış tutan, gönderdiğimiz markları halk düşmanı ekonomik politika ve zulüm için kullanan Özal'a karşı sesini yükselt. Protesto eylemine katıl."

8 MAYIS FAŞİZMİN YIKILIŞI

(Baştarafı 10. Sayfada)

Sovyetler Birliği'nin Hitler Almanyası'nınkesinlik kazandıran katkısı ve direniş örgütlerinde Komünistlerin oynadığı öncü rol, uluslararası işçi sınıfının çağımızın odak noktasındaki kurtarıcı sınıfın büyük tarihi misyonunun doğal tezahürleridir.

Büyük Yurtsever Savaş'tan öğrenilen başlıca dersler nelerdir?

Büyük Yurtsever Savaş'a ve genel olarak II. Dünya Savaşı, sosyal ve tarihi gelişimde kitlelerin nihai rolünü hiç kuşku bırakmayacak şekilde ortaya çıkarmıştır. Kapitalist koalisyonlar arasında bir çatışma olarak başlayan savaş, daha sonra faşizme karşı haklı bir kurtuluş mücadelesi haline gelmiştir. Saldırgana karşı savaşta mücadelenin haklı amaçlarını tamamen kavrayan milyonlarca insanın savaşa katılması, faşist Almanya ve uydularının yenilgisine yolaçan başlıca sebeplerden biridir.

Savaşın sonuçları, Sovyet devletine ve sosyalist dünya sistemine karşı hâlâ savaş planları besleyen günümüzün emperyalizminin gerici güçlerine ciddi bir uyarıdır. Alman faşizminin kaderi en gelişmiş sosyal sisteme hücum etmesiyle damgalanmıştı, çünkü eski, terkedilmeye yüz tutmuş burjuva toplumunun yerine sosyalizmin doğacağı ve gelişeceği kaçınılmaz ve yaman bir süreçtir. Bunu hiçbirşey durduramaz. Bu, tarihin bir kanunudur.

Dünya gericiliğinin karşısına güçlü sosyalist devletler topluluğunun, dünyanın her yanında geniş devrimci işçi ve ulusal kurtuluş hareketlerinin, ilerici güçlerin çıktığı koşullarda gittikçe daha fazla önem kazanmaktadır.

Büyük Yurtsever Savaş ve II. Dünya Savaşı uluslararası emperyalizmin saldırgan yayılma politikasıyla saldırıların tek suçlusu ve savaşların tek tahrikçisi olduğunu açığa çıkarmıştır. İşte bu yüzden halkların yeni bir dünya savaşını boşa çıkarmaktaki başlıca görevleri, emperyalizme karşı mücadele etmek, saldırgan güçlerini gemlemek ve askeri hırslarını boşa çıkarmaktır.

Emperyalist ülkelerin devamlı savaş hazırlıkları, sosyalist topluluğun savunmasını devamlı güçlendirmesini ve her hangi bir gerici emperyalist tecavüzü püskürtmek için hazır olmasını gerektirmektedir.

Değişik sosyal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde bir arada yaşaması hâlâ Parti ve Sovyet devletinin temel dış politikasıdır. Bu, Sovyetler Birliği'nin kapitalist dünyayla ilişkilerindeki uzun vadeli stratejilerinin bir yansımasıdır. Tecrübeler bu politikanın doğruluğunu ve "yumuşama" nın (detant) dünya siyasi ortamının iyiye doğru gitmesi üzerindeki olumlu etkilerini sürekli olarak doğrulamaktadır. Görev yumuşama koşullarından geri dönülmemeyi ve siyasi yumuşamayı, askeri yumuşamayla desteklemeyi sağlamaktır. Ama Sovyet devletinin barışçı dış politikası herhangi bir saldırganı püskürtmeye hazır olmakla birlikte yürümektedir.

Hitler 1933 yılında şöyle diyordu:
"Bana 4 sene verin, daha sonra Almanya'yı tanıyamıyacaksınız".
O sahneden çekildiğinde Avrupa artık tanınmaz halde idi.
6 sene süren savaşın ve 12 yıl süren terörün bilançosu:
Yıkılmış şehirler, yağma edilmiş ülkeler, milyonlarca ölüsüyle
yaralı bir insanlık ve bu enkaz içinde yoluna devam eden bir İNSAN

İkinci Dünya Savaşı'nın Hitler Almanyası'nın yenilgisiyle ve bütün Avrupa'da faşizmin yıkılışıyla sona ermesinin 40. yıldönümü, bütün ülkelerde, özellikle de sosyalist ülkelerde Mayıs ayında kutlanıyor. Faşizmin Avrupa'da yıkılışının 40. yılını kutlarken, antifaşist büyük savaşı anlatan SSCB Savunma bakanlarından Andrei Grechko'nun 30. yıl vesilesiyle kaleme aldığı yazısından bölümler sunuyoruz.

8 Mayıs: Faşizmin yıkılışı

AVRUPA'daki İkinci Dünya Savaşı, 1945 baharında faşist Almanya'nın korkunç bozgunu ile sona erdi. Savaşın başlıca bölümlerinden biri Hitler'in savaş makinesini ezen, ülkeyi işgalcilerden temizleyen, ve kıta halkların faşizmden kurtulmasında en önemli katkıda bulunan Sovyet halkının Büyük Yurtsever Savaşıydı.

Sovyet halkının zaferi birçok bakımdan daha sonraki dünya tarihinin kaderini önceden çizdi. Zamanla silinmeyen olaylardan biriydi bu. Şimdi 30 yıl sonra, dünyanın bütün namuslu insanları faşizme karşı verilen muazzam savaşta, kendi canlarını sakınmayanları saygıyla anmaktadırlar. Bu savaşın sonuçları ve savaştan alınan dersler bugün her zamankinden daha önemlidir.

Bu savaş, ülkemizdeki bütün savaşlardan daha zor ve kanlıydı. Nazi liderleri Sovyet sistemini yerlebir etmeye, Sovyetler Birliği halkını yoketmeye, topraklarını ve milli servetlerini zaptetmeye niyetliydiler. Bu, dünya egemenliğine giden yolu Alman faşizmine açacaktı.

Hitlerizm Sovyetler Birliği'ne karşı saldırgan planlarında yalnız değildi. Emperyalist güçlerin egemen çevreleri, dünyanın ilk sosyalist devletine karşı mücadelede Alman faşizmini bir sınıf müttefiki olarak görüyorlardı. 1930'ların kapitalist dünyasında uluslararası ilişkiler ne kadar karmaşık ve çelişkili olursa olsun, diğer emperyalist güçlerin Alman faşist ordusunun yaratılmasında ve SSCB'ye karşı saldırının planlanmasında, dolaylı ya da dolaysız olarak katkıda bulundukları tartışmasız bir gerçektir. 1924 ve 1930 yılları arasında Almanya dışından 300 milyon marktan fazla borç almıştır. 1940'ların başlangıcında emperyalist devletlerin mali ve teknik yardımı ve Hitlerizmi yatıştırma politikaları olmadan Nazilerin muazzam askeri potansiyeli ortaya çıkarılamazdı. Bu, emperyalizmin dünya halklarına karşı işlediği en açık suçtur.

(------)

SOVYETLER Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaştaki zaferi, dünya çapında tarihi bir önem taşıyordu ve bütün savaş sonrası gelişmelerde ve insanoğlunun kaderlerinde etkisi oldu. Bu, sosyalist devletin zaferiydi ve anti-Hitler koalisyonu ile barış, demokrasi ve sosyal geliyim güçleri emperyalizmin en saldırgan, gerici güçleri ile karşılaştıklarında, kazandılar. Sovyetler Birliği'nin uluslararası prestiji ölçülemiyecek kadar arttı.

Avrupa faşizmin kamçısından kurtulmuştu. Bunda en önemli faktör Sovyetler'di. Ulusal sınırlarının dışına taşmaları, inatçı direnişleri, savaşın son gününe kadar devam eden faşist saldırıların derhal ve tamamen ezilmesinin askeri-stratejik gereği yüzünden meydana gelmiştir. Ayrıca Sovyet halkının enternasyonalist görevleri halkları faşizmin boyunduruğundan kurtarmak için Sovyet askerlerinin Avrupa'ya girmelerini gerektirmiştir. Avrupa'nın faşizmden kurtulmasının bunsuz mümkün olmayacağını son derece doğrudur.

Nazi Almanyasının düşüşü, Japon militarizminin yenilgisini önceden haber vermiş ve çabuklaştırmıştır. İkinci Dünya Savaşı'nı, ulusal kurtuluş, demokrasi ve ilerleme güçleri lehine sonuçlanmıştır. İttifak görevlerini yerine getirmek amacıyla, Sovyetler Birliği, Ağustos 1945'te Japonya'ya karşı savaşa katılmıştır. Bu, ülkemizin devlet çıkarlarını ve Japon saldırısının kurbanlarını korumayı amaçlayan haklı bir davranıştı. 1 milyonluk Kwantung ordusunu perişan etmek için Moğalistan Halk Cumhuriyeti ordusu ile birlikte Sovyet ordusuna 23 gün yetti. Sovyetler Birliği'nin Uzakdoğu'daki aşırı gericiliğin merkezini temizlemeyi doğrudan doğruya katılması, Asya ülkelerindeki antiemperyalist kurtuluş mücadelesinin büyümesinde ve kaderinde büyük rol oynadı.

Faşizmin ve Japon militarizminin yenilgisi, dünyada radikal bir değişimliğe yolaçtı. Birçok Avrupa ve Asya ülkesinde devrimci değişiklikler için uluslararası ortamda uygun koşullar vardı. Polonya, Çekoslovakya, Bulgaristan, Romanya, Macaristan, Alman Demokratik Cumhuriyeti, Yugoslavya, Arnavutluk, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, Çin Halk Cumhuriyeti ve Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin emekçi halkı kapitalistlerin ve ağaların egemenliğine son verip, geniş çapta sosyal, iktisadi ve siyasi dönüşümlere giriştiler. Sosyalizm bir dünya sistemi oldu, güçlü bir sosyalist devletler topluluğu kuruldu.

Alman faşizmine karşı savaşta Sovyetler Birliği'nin zaferi dünyada sosyalizmi ezebilecek insanoğlunun sosyal ilerleyişin yolunda yürümesini durdurabilecek ve tarihin saatini geriye işletebilecek hiçbir gücün olmadığını gösterdi. Lenin'in şu sözlerini doğru çıkardı: "İşçilerin ve köylülerin büyük çoğunluğunun kendi Sovyet iktidarları için, kendilerine ve çocuklarına uygarlıktan, insan emeğinin yarattığı herşeyden yararlanmalarını sağlayacak bir gayenin zaferi için savaştıklarını anlayan, hisseden ve gören bir ulus, hiçbir zaman mağlup edilemez." (Cilt 29, s. 319) Sosyalist devlet sisteminin kesin üstünlüklerini açığa çıkaran zaferimiz, sosyalizmin ve Marksizm-Leninizm fikirlerinin çekici gücünü büyük çapta arttırdı.

Savaş ve onu taçlayan zafer, yeni sosyalist ordunun, sömürü toplumunun ordusu karşısındaki temel üstünlüğünü gösterdi.

Savaş sonuçları burjuva askeri bilimi ve savaş araçlarına karşı üstünlüğümüzün inandırıcı bir ispatıydı. Faşist Almanya askeri açıdan kapitalist dünyanın en güçlü ülkesiydi. Askerlik sanatının kökleri, Alman militarizminin yürüttüğü yüzlerce yıllık saldırgan savaş tecrübelerine dayanıyordu. Ne var ki, Sovyet askerlik sanatıyla karşılaşınca etkisiz kaldı.

Partizanlar işgal edilen bölgelerdeki istilacılara karşı kahramanca mücadele ederek savaş çabalarına katıldılar. Düşmanın geri cephesinde halkın direnişi yurtsever savaşın muzaffer stratejisinin gözden uzak tutulamayacak bir unsuruydu.

Tarihi çarpıtan burjuvalar, Sovyetler Birliği'nin zaferinin önemini ve dünyadaki özgürlük seven halklar için örnek oluşunu küçümsemek isterler. Ama, Büyük Yurtsever Savaşın muharebe meydanları sosyalizm ile emperyalizmin karşılaştığı ve bir birine zıt iki sosyal sistemin yaşama kabiliyetinin sınava sokulduğu bir arenaydı. Ve insan eğer objektif olmak isterse, burjuva ideolojistlerinin kabul etmeye yanaşamayacakları bir şeyi sosyalizmin kapitalist sosyal sistemi karşısındaki üstünlüğünü kabul etmesi gerekir.

Çok iyi bilinen gerçeklere rağmen, burjuva tarihçileri Sovyetler Birliği'nin faşist Almanya'nın yenilgisindeki kesinleştirici rolünü reddederler. Savaş üzerine yazılmış burjuva edebiyatı gerçeği tahrif eder.

Bugün bile, burjuva yazarları, faşist saldırının Sovyetler Birliği'ne karşı başarısızlığının sebeplerini sayarken eski icat yeni efsaneleri tekrarlayıp dururlar veya "doğal sebepleri" (iklim, uzun mesafeler) ya da "subjektif unsurlar" (Nazi liderlerinin askeri komutanlığın plan ve hareketlerine karışması, "o anlaşılmaz Rus karakteri") ileri sürerler. Sık sık tekrarlanan bir iddia da Almanya'ya karşı kesin zaferlerin Moskova, Stalingrad, Kursk ve Berlin'de değil, "Atlantik savaşı"nda, Kuzey Afrika'da, Akdeniz ve Kuzey Fransa'da kazanıldığıdır. Bazıları dünya çapında antifaşist mücadelenin gelişmesinde anahtar unsurun Birleşik Devletlerin savaşa girmesi olduğunu söylerler.

Ama gerçekler gizlenemez. Sovyet-Alman cephesi II. Dünya Savaşı'nın her yönden başlıca cephesiydi. Savaşılan bölge ve güçler, harekatın yoğunluğu ve süresi ve mücadelenin sonuçları bu gerçeği doğruluyor. Bütün savaş süresinde düşman kuvvetlerinin ve araçlarının korkunç derecede büyük bir kısmı Sovyet-Alman cephesinde bulunuyordu. Zaferimize yol açan 1418 uzun ve acı savaş gününde, Almanya ve müttefiklerinin 607 birliği tamamen temizlendi. Oysa Kuzey Afrika ve Batı Avrupa'da sadece 176 birlik Amerikan ve İngilik kuvvetleri tarafından, ve savaşın sonlarına doğru, Almanya'nın mağlubiyeti zaten anlaşılmışken yenilgiye uğratılmıştı.

Sadece bu rakamlar bile Sovyet halkının savaşın bütün acısını çektiklerine yeterli delildir. Yine de, faşizmin mağlubiyetinde ülkemizin ve onun silahlı kuvvetlerinin oynadığı kesin rolü özellikle belirtirken, Sovyet halkı zaferi, daima dünyanın her yanındaki özgürlükçü halkların, demokratların ve yurtseverlerin ortak zaferi olarak görür. Faşizme karşı zaferin 30. yıl dönümünü kutlarken Polonya ordusu ve Çekoslovak birliklerinin Sovyet ordusu ile yanyana savaşan askerlerin kahramanlıklarını unutmazlar. Amerika Birleşik Devletleri, Büyük Britanya, Fransa, Kanada ve anti-Hitler koalisyondaki diğer ülkelerin halkına faşist Almanya'nın yenilgisi ve zaferdeki katkılarına yer verirler. Fransız Normandia-Niemen birliklerinin cesur pilotları Sovyet üslerinden kalkarak başarıyla savaşmışlardır. Sovyet halkı antifaşist mücadelede yeralan herkesin katkısını takdir eder. Slovak Ulusal ayaklanmasının kahramanları, Varşova ve Prag ayaklanmalar, Yugoslavya'nın ulusal kurtuluş ordusundaki cesur askerler, Arnavutluk ve Yunanistan'ın gerillaları, antifaşist yeraltı örgütlerindeki Macar yurtseverleri ve hür bir Almanya için mücadelede vahşi teröre göğüs geren Alman halkının en cesur yavruları. Sovyet halkı bütün işgal edilmiş topraklarda Hitlerizme karşı çıkan direniş savaşçılarının cesaretini anar.

Anti-Hitler koalisyon, tarihe saldırgana karşı ortak mücadelede değişik sosyal sistemlere sahip ülkelerin başarılı işbirliğinin bir örneği olarak geçmiştir. Savaş süresince halk güçlerinin geniş uluslararası ittifakı kurulmuş ve bu güçler kendi ülkelerinin ulusal bağımsızlığı, demokrasi ve sosyal ilerleyiş için birlikte mücadele etmişlerdir.

Ve işçi sınıfı ile partileri, bu antifaşist güçlerin hep önündeydiler.

(Devamı 9. sayfada)

Kızılordu'nun 1944'de toplama kamplarından kurtardığı çocuklar.